

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre . . . 6 frt — kr.
 Negyedévre . . . 1 < 05 >
Helyben házhöz hordva:
 Egész évre . . . 8 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 frt — kr.
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre . . . 10 frt — kr.
 Negyedévre . . . 2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik minden nap a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Apáczai u. 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaadására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, szeptember 25.

Uj idők.

A »Budapesti Közlöny« holnapi száma a következő legfelsőbb királyi kéziratot közli:

Kedves Bánffy! Óhajtom, hogy magyar székvárosomnak erre alkalmas terei oly kisebb méretű szoborművekkel láttassanak el, melyek midőn a várost diszítik, egyszersmid a mult idők azon kiválóbb alakjainak emlékét örökítik meg, kik a nemzeti élet különböző terein kitüntek, udvartartásom költségeinek terhére, több évre terjedő beosztással megfelelő összegeket engedélyezek arra a célra, hogy *Szent Gellértet, Pázmány Pétert, Bocskay Istvánt, Bethlen Gábort, Hunyadi Jánost, Zrinyi Miklóst, Pálffy János grófot, Béla király névelen jegyzőjét, Verbőczy Istvánt, Tinódy Sebestyént* ábrázoló szobrok készíttessenek.

FERENCZ JÓZSEF s. k.

Br. Bánffy Dezső s. k.

Nem keressük az okokat, amelyek felesleges urunkat eme páratlanul jól eső elhatározására birták. Talán a mult nagy tettei, melyek a millennium ünnepei alatt mint egy szép álmot vonultak el újból, talán a legközelebbi jelenben lefolyt páratlanul lelkes loyális tüntetések, talán a »bizalmam az ősi erényben« ne-

hez idők kezdetén, talán a magyar nemzeti aspirációk elismerésének gyümölcse ez a rendelet; akár mi vezette elhatározásában a királyt, legközelebbi oka, az ő igazságszerető jó szive, melynek melegét akarta éreztetni velünk.

Nem nevek viselői lesznek megörökítve a főváros térein, történelmünk pautheonjává lesz általuk az ország szive, a mi nagygyá fejlődött Budapestünk.

Ki sem bontakoztunk még az öröm mámorából, mely minden magyar ember szivét elragadta örökre felejthetetlen vendégünk szavai folytán, s ime újabb örömben van részünk.

Uj idő kezdődött. Nem igen leptek meg bennünket idáig nemzeti ajándékokkal s ime most a német császár az egész világ előtt kiemeli nemzeti önállóságunkat, lelkesedve említi fel nagyjainkat, a mi jó királyunk pedig, királyi módon örökíti meg felséges vendégének beszédjét, ércbe önteti történelmünk nagy alakjait.

Jól jövendőlt tehát a költő »lesz még egyszer ünnep a világon«, itt van a nagy ünnep, méltó ünnep napja a magyarnak.

Hiszen önálló nemzet voltunk mi eddtig is, törvényeink erős bástyákkal van biztosítva, a mi oly sok vérbe, vagyonba került önállóságunk, el ismerte ezt Ausztria is mi előttünk, de gondosan el volt dugva mások előtt.

Most el jön egy hatalmas nép önálló gondolkodásu, zseniális császára, ki minden szép és nemes iránt lelkesedve, foglalkozott a lovagias »magyar nép« »harczdus« dicső történetével is,

eljön és ki veszi a porosz aktát a rejtékből, melyre önállóságunk volt megírva, és hatlmas szavával tudtul adja ezt országnak-világnak.

Le nem tagadhatja többé a külföldi tankönyvek tudatlansága, el nem dughatja a közös-ügyes diplomácia »ügyeskedése.«

Aztán a mi királyunk folytatja a nagy-szerű kezdetet.

Tudtuk mi jól, hogy dicső a magyar történelem, nincs abban eldugni, vagy palástolni való semmi. Harczainkban fajunk védelme és jussunkhoz való ragaszkodásunk sokszor támadásra indított, de ugyan az a harczedzett kar, mely jogait vívta, meg tudta védeni királya jogait is, egy világgal szemben, ha szükség volt reá.

Tudtuk mi ezt, hiszen így tanultuk gyermek korunkban már jó Horváth Mihálytól, de nem akarta tudni más, úgy tüntettek fel bennünket, mint martalócz népet, mint »nebell hund«-okat.

Ime most szobrokat állítat a király a tudomány és a kard hőseinek, kik a »nemzeti élet különböző terein kitüntek«, követelve e ténye által, hogy mindenki becsülje meg azokat, kiknek szobrot állítatott a király.

Nem szavakban, ragaszkodásunkban lesz érte a hála, mert ezeket a napokat el nem feledjük soha.

A német császár *elménkbe véste szavait*, a király pedig *szivünkbe tettét*.

A nemzet pedig hálás szívvvel kér áldást reájuk és a népek Istene meghallgatja azt a kérést.

P—y.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

A rokkáról.

Perg a rokka, fut a fonál róla,

Szőke leány dalolgatva fonja:

Szőke leány aranyos hajára

Beragyg az őszi nap sugára.

Perg a rokka, eseng a vidám nóta,

Barna legény bejön egy-két szóra,

Szőke leány irul-pirul rája,

Jaj, böhöh a legények szája!

Áll a rokka, nem fut a fonálja,

Szőke leány sirdogál magába.

Két orcája vagyon halvány színben —

»Megesall . . s mégis . . áldja meg az Isten!«

Radányi Aladár.

Őszi napsugár.

Irtá: Deér.

Mikkor Gábos Nellit eljegyezte Dombay Elek, akkor Bánát Imre egyszerre eltűnt a fővárosból. Eltűnt anélkül, hogy csak egy szóval is elbucszott volna a pajtásaitól, az ismerőseitől.

Találgatták is, az ismerősei, hogy mi lehet az oka eme hirtelen elutazásnak. De hiába találgatták. Végre is magának Bánatnak kellett megadni a magyarázatot. Csakhogy ettől a magyarázattól egyikök se lett okosabb.

Bánát Imre ugyanis levelet irt egyik barátjának. Hát ebből a levélből akartak kiokosodni. Ez pedig nagyon nehezen ment. Mert abban a levélben csak ennyi állott:

Kedves barátom! Itt vagyok Bánát-halmán, a birtokomon. Meguntam a fővárost megundorodtam attól a tétlen, puha élettől. Dolgozni vágyom, gazdálkodni akarok. Ne neves engem, mert úgy van: régi könnyelmű Bánát Imre meghalt s a mostani az egész más ember.

Légy szíves lakásomat rendezni — ami egy és másam ott van, osszátok föl magatok közt. Ha pedig egyszer kedvetek kerekedik,

hát gyertek le hozzám. Majd meglátjátok milyen jó gazda vált belőlem. Isten veletek.

Bánát Imre.

Ennyi volt a levél, mit Bánát Imre irt. Ebből pedig nem tudtak meg többet, mint hogy hol van. Pedig arra jobban kíváncsiak voltak, hogy miért ment el.

Egy darabig találgatták az okát. Beszéltek róla, mindénféleképen magyarázgatták. Végre is beleuntak a sok találgatásba, meg hát akadt érdekesebb dolog, s lassan bizony elfeledték Bánátot, csak úgy mint annyi mást.

De biz' ezzel nem sokkat törődött Bánát Imre. Örült hogy maga lehet, hogy nem zavarja senki.

Szüksége volt a magányra, a csendre. Azért hagyta el a fővárost, azért sietett birtokára, hogy ott egyedül munka közt élhessen.

Mert hát erős szándéka volt, hogy abba-hagyja eddigi életét, gazdálkodni jog. Meg fogja mutatni a világnak, hogy tud ő komoly ember lenni. Meg fogja mutatni annak a leánynak is, hogy Bánát Imre nem olyan könnyelmű, léha fráter, hogy gondolta, hogy Bánát Imre megtudta volna becsülni jobban akár kinél. Ez a gondolat üzte, hajtotta onnan a fővárosból. Ez ő-ztökélte folyton otthon is.

Alódi első
 minőségű,
 hegyi

fehér és vörös borok

olcsó árban
 kaphatók

Czeglédy Sándornál

„ZÖLDFA“
 szállodában.

Az osztrák miniszterelnök párbaja.

— Távirati értesítés. —

Még csak két napja, hogy megnyílt az osztrák birodalmi gyűlés, már is anyyira elfajultak a parlamenti viszonyok; hogy akiket a nép bizalma »honatyák«-ká tett legazemberezik egymást. Egy ilyen brutális sértés áldozata lett tegnap maga *Badeni* gróf, a miniszterelnök is.

Csütörtökön, a megnyitó ülés alkalmával nagy botrány keletkezett amiatt, hogy néhány volt detektív háziszolgának fogadtak meg. *Pergels* képviselő e miatt meg is interpellálta az új elnököt. E közben *Wolf*, *Schönerer*-féle antiszemita és pangermán képviselő egészen oda áll *Badeni* elé és mintegy 5 lépésnyi távoból öklével fenyegeti:

— Hallotta-e a miniszterelnök ur, kérde tőle, hogy rendőrség van a Házban?

Badeni nyugodt és mozdulatlan marad, mint egy kőszobor.

Wolf: Választ kérünk, *Badeni* gróf ur, mert ez gázság! *Gazember*.

Óriási vihar támad erre, mely sehogy sem akar csendesülni.

Badeni gróf miniszterelnök e miatt provokálta *Wolf*ot. Nem tudjuk, az osztrák miniszterelnök kikérte-e a párbajhoz a legfőbb hadúr engedélyét, de a párbaj tegnap reggel csakugyan megtörtént.

Mint tudósítónk sürgönyileg jelenti, *Badeni* miniszterelnök szerencsétlenül járt a párbajnál. *Wolf* golyója ugyanis *Badeni* bal alsó karján keresztül felső karjába furódott és a csontban megakadt.

A párbajnak természetesen vége lett. Az orvosok rögtön hozzáfogtak a golyó kereséséhez, de még nem kaptunk hírt, sikerült-e megtalálni és kivenni?

A parlamentben villámgyorsan terjedt el a hír s a miniszterelnök megsebesülése általános részvétet keltett.

E perczen még nem tudni, vajjon ez a seb nem jelent-e politikai válságot?

A »Vilmos huszárok«.

Nagyvárad, szeptember 26.

Az eddig Bécsben állomásozott 7-ik számú II. Vilmos német császár és porosz király nevét viselő huszárezred holnap fogja elfoglalni a *Ferencz József* huszárlaktanyát.

Mult vasárnapi tárczánkban bemutattuk új házi ezredünk történetét. Egy százados multtal bíró, dicső tettekben gazdag emlékü ezred a 7-ik huszárezred, melynek története a legragyogóbb betűkkel van megörökítve a haditörténet évlapjain. Büszkeség és önértet daga szthatja azok keblét, kik ez ezrednek jelenleg tagjai, kik érzik, hogy ennek a dicső történetnek folytatása az ő kezükben van letéve, hogy az ő karjuknak és eszüknek keil kivívni azt, hogy a folytatás összhangban álljon a kezdettel. Örömmel konstatálhatjuk, hogy ennek a feladatnak megoldása oly kezekbe van letéve melyek nem fognak szégyent hozni sohasem az ősök cselekedetei által ragyogóvá vált multra.

Ismervén már az új házi huszárezred történetét ezuttal közöljük a tisztek névsorát, az ezred zászlóját, ruházatát s mindazt, ami a közönséget érdekelheti s ami hamorosan és alaposan megismerteti Nagyváradal az új ezredet.

A „Vilmos huszárok“ egyenruhája.

Az új nagyváradai huszárezred egyenruhája a »Pálffy huszárok«-étől a következőkben tér el.

A szürke csákó helyett a Vilmos huszárok sötét kék csákót viselnek fehér forgóval, attilajuk pedig sötét kék helyett világos kék színű. Egyebekben öltözetük teljesen olyan mint a többi huszárezredéké.

* * *

Az új ezred egy százada Debreczenben fog állandóan állomásozni mint az zddig és szokásban volt, még pedig mint ériesülünk, a 2-ik század. kik már utközben elválnak az ezred zömétől s egyenesen Debreczenbe vonulnak be holnap

Az ezred a mult napokban Tatán volt,

hol a király hadgyakorlatokban vett részt. Onnan pedig Budapestre ment, hogy emelje a fényt Vilmos császárnak budapesti bevonulásánál.

A huszárok jövő évi jubileuma.

Jövő évben üli meg a dicső multó ezred fennállása 100-ik évfordulóját, mely alkalomból mint a bécsi »Reideswelt« írja, ő felsége egy ünnepi leiratot fog intézni a 7-ik ezredhez. Ez olyan kitüntetés, mely párját ritkítja nálunk s bizonyára csak annak tanujele, mily nagy elismeréssel viseltetik a legfőbb hadur új háziezredünk iránt, melynek ezredtulajdonosa fenséges barátja s a mi egyik legfőbb szövetségésünk.

Az ezred zászlója és jelszava.

Az ezred zászlója, melyet becses ereklye gyanánt őriznek, csaknem száz éves. Az ezredlegelő tulajdonossa *Liechtenstein* János herceg az ezrednek ugyanis 4 lobogót ajándékozott mindjárt a megalakulás első éveiben. Ez a 4 lobogó azonban idővel újra visszakerült a család birtokába, melynek nevében *Liechtenstein* János herceg 1896-ban visszaajándékozta újra az egyik drága selyem zászlót az ezrednek, melyet egyik őse adott volt. Ez a nehéz selyemből készült zászló, mely 1801 óta a 7-es huszárok valamennyi küzdelme alatt ott lobogott az ezred élén, rendkívül nagy becsben áll az ezredben. Most azonban már nem használják, hanem csak gondosan őrzik, legfeljebb nagyon ritka ünnepélyes alkalomkor veszik elő mint például II. Vilmos császárnak 1896-iki bécsi látogatásakor, midőn az ezredet felkereste.

Az ezred jelszava: »Harczkészen előre!«

Németül: »Vorwärts und kampfbereit.«

II. Vilmos császár és a huszárok.

II. Vilmos német császár nagyon büszke az ő »Vilmos huszárai«-ra. Nem mulaszt el soha egyetlen alkalmat sem, ha arról van szó, hogy a 7-es huszárezredet kitüntesse. Egyik legutóbbi, 1896-ban történt, bécsi látogatása alkalmával személyesen kereste fel a huszárokat a kaszárnában s a diszfelvonulás alkalmával ő maga vezényelte el őket Ő felsége

És Bánát Imre dolgozott. Kora reggel már talpon volt s késő estig maga járt minden után. Mindenütt ott volt, mindenütt maga intézkedett.

Mikor aztán úgy estenként kifáradva haza ment, akkor odaült, a kertre nyíló ablakra s bámolt ki a semmisségbe.

Senki sem ismert volna benne a napközi Bánát Imrét. Más volt a az arca, más a nézése.

Valami keserű fájdalom ült ilyenkor arra a napsütött arcra, a szemében is, olyan különös fény ragyogott. Ilyenkor magának élt, a lelke világának, az ábrándjának.

Nevetségesen hangzik ez. Egy meglelt ember és ábránd. Pedig így volt. Bánát Imrének volt ábrándja. Egy édesbús ábránd a multból, mikor még ott élt a főváros puha párfumillatos levegőjében. Abból a multból, a mikor még ott forgott a kaczer szépasszonyok közt, s boldogította őket egyre-másra. Mert biz csinos gyerek a Bánát, szerették az asszonyok, lányok. Tudta ő is, használta is az alkalmat. Addig udvarolt, addig settenkedet az asszonyok körül, míg végre ő is szárnyát szegte. Rabja lett — nem egy szép asszonynak, hanem egy tizen-nyolcz éves fakadó rózsabimbónak, Gábos Nellinek.

Mikor először találkozott avval a leánnyal, hát tetszett neki annak a fiatalos kedélye, naiv lelke, meg hát a szép aranyárga haja is.

Eleinte nem vette komolyan. Csak úgy kötelességből udvarolt neki.

De biz később már hiányozni kezdett neki Gábos Nelli ha nem volt valahol ott. Ilyenkor Bánát is félre húzódott. Hiába csipkedték a szép asszonyok, nem értek el vele semmit. Végre is nyilván való lett, hogy Bánát Imre Gábos Nellit szereti.

Meghódította ez a kis lány azt az embert, ki nyugodtan álta ki a legszebb asszony szíves pillantását.

Mindenki tudta már, hogy mint áll a dollog, csak éppen Gábos Nelli nem. Igaz, hogy még nem is mondta meg neki Bánát, ami a lelkét nyomta. Nem mert szólni, annak a leánynak. Maga sem tudta, hogy mi tartja vissza. Pedig a leány n-m idegenkedett tőle.

Sőt biz sokszor rajta feledte tekintetét, Bánát Imre férfias alakján. Szívesen látta mindég. Csak akkor szorult el a szíve, a mikor, azt hallotta, hogy Bánát Imre megint mulat. Mulat úgy, hogy az egész város tudja. Szórja a pénzt könnyelműen, léhán, mérték nélkül.

Ez fáj a leánynak. Fáj neki, hogy az az ember, a kit ő úgy tud szeretui, olyan nagyon könnyelmű.

Talán épen ez volt oka annak is, hogy nem hitt Bánát szerelmében. Nem hitte el neki akkor sem, mikor Bánát maga mondta. Tán ez adta a feleletet is ajkára, mikor Bánát azt kérdezte, hogy akar-e felesége lenni. A leány hallgatott egy ideig. Mikor aztán Bánát újra beszélni kezdett az ő nagy szerelméről, akkor a leány csak annyit mondott:

— Nem lehetek olyan embernek a felesége, ki már minden asszonynak udvarolt s ki

oly könnyelmű, léha életet él. Az ilyen ember nem tudja biztosítani számomra a boldogságot.

Bánát Imre nem szólt erre semmit. Érezte tán, hogy egy kissé igaza van ennek a leánynak.

Nem érdemli meg ő ezt a leányt — most. Pedig akkor érezte legjobban, hogy mennyire szereti ezt a leányt.

Nagyon a szívébe nyilatott annak a leánynak minden szava s csak az enyhítette egy kicsit Bánát keserű fájdalmát, hogy bár a leány hidegen, szárazon beszélt, addig egészen mást mondott az a két ibolya kék szem. Azok meghazudtolták minden szavát, s hiába szerette volna visszafojtani, bizony csak előcsuriant a könnye, végig is folyt azon a kékes-fehér arcon, le a Bánát kezére. És ez az egy pár köny többet mondott Bánátnak, mint minden más.

— Nelli, az Isten áldja meg. Most elmegyek, de visszajövök újra, s akkor majd egy másik Bánát áll ide ön elé, s az kéri, hogy menjen vele. Ügye akkor eljön?

A leány remogott. De aztán erős hangon beszélt.

— Majd akkor, ha megérdemli igen.

Elváltak aztán. Azóta nem is találkoztak. Csak úgy olvasta a lapokban Bánát, hogy Gábos Nelli menyasszonya lett Dombay Eleknek.

Egy hónapra rá, hogy ő elvált tőle, akkor lett menyasszonya annak az embernek. Arra hagyta el a fővárost Bánát is. Nagyon szerette azt a leányt. Nem volt hozzá ereje, hogy más karján lássa.

előtt. Az ez alkalommal az ezred által rendezett lovas játékokra értékes díjakat tűzött ki s a tisztikarral együtt ebédelt, végül pedig megígérte, hogy az ezred jövő évi július 1-én tartandó 100 éves jubeliumára újra eljön felkeresni az ezredet.

A német császárnak, magyar ezredéhez való ragaszkodását bizonyítja az is, hogy szeptember 20-án Budapesten létekor a fiatal uralkodó megrendelte Weiner és Grünbaum budapesti egyenruha készítő cégnél az ezrednek ezelőtt 100 évvel 1798-ban hordott korhű ezredesi egyenruhát és teljes felszerelést. Hogy mi czélja van vele, nem tudjuk, de úgy sejtjük, hogy a jövő évi 100 esztendő jubileum alkalmára lesz belőle valami meglepés.

Az ezred tisztikara.

Az ezred jelenlegi tisztikara túlnyomólag a legelőkelőbb magyar és osztrák mágnás családok is nemesi sarjából áll, kik csaknem kivétel nélkül igen jó módúak, sőt dus gazdagok.

Ezredparancsnok: *Sthror* Adolf ezredes.

Ezredesek: *Dom* Miguel braganzai spanyol kir. herceg és felső és alsó ruttkai *Ruttkay* János.

Őrnagyok: *Kecskéssy* Ede és *Vogler* Alajos.

Kapitányok: *Leyff* Ferencz, *Gautzstukh* Hammertsberg Dezső, gr. *Breda* Viktor, *Gibara* György, *Ulm* Ferencz, *Klengpor* Guido Kiruls Frigyes, gr. *Stahremberg* Vilmos, gr. *Fugger* Babenhausen Károly gr. *Batthyány* Gábor, *Czabaji* Horváth Péter, *Galánthai* gr. *Eszterházy* János.

Főhadnagyok: *Chernelházi* *Chernel* Viktor, *Berg* Hermann, *Förster* Géza, *Saardi* *Somsich* Géza. Vedezi *Vedeczky* Ferencz, *Srimmenstein* Vincze, *Strada* Gyula, gr. *Szapáry* József, *Rauscher* *Stainberg* Rudolf, *Jobbaházi* báró *Döry* László, *Gunka* Viktor, *Schmeider* *Strasniczky* Károly, gr. *Széchenyi* Viktor, *Czabaji* Horváth János, *Keresztszegi* és *adorjáni* gróf, *Csáki* *Aladár*, *Keil* Henrik.

Hadnagyok. *Frigyes* Vilmos porosz trónörökös, *Wich* von der *Ranth* Lajos Bernáthfalvi *Bernáth* Sztrippa Zsigmond, *Holláu*

Jenő, *Faulta* Viktor, *Izsai* *Izsa* György, *Schwaben-Durneisz* — *Allenstock* Gyula báró, *Bugarszki* Söndör, *Tarcsay* János, *Kunze* Gusztáv, *Izsai* Pál, *Igler* Alfréd.

Tiszthelyettesek: *Thordai* *Drasche*-Lázár Alfréd és *Negyedi* Szabó Károly.

Orvosok: *Treiber* József és *Lányi* Géza.

Számvevő-tiszt: *Brenner* — *Hammenberg* Ernő

Allatorvos: *Schindler* Henrik.

Tartalékos tisztek: *Viczek* Vilmos, *Remeff* Flórián, *Windisch-Graetz* Hugó herceg, gr. *Sizzo-Norris* Kristóf, *Pilaszanovics* József, *Sovényházai* *Fricke* Emil, *Budamér* Iván, *Bernriedei* *Berneck* János, *Hüttner* János, *Podmaniczky* Horác, *Jnkey* Imre, gr. *Pálffy* Mór, galánthai és fraknoi herceg *Eszterházy* Sándor, *Radó* Gyula, *Moskovits* József dr. (nagyvárad) *Széchenyi* Lajos gróf, gróf *Csáky* György, *Bacsil* Jobuán, *Geréby* Ernő, *Papp* György, *Bárdos* Oszkár, *Nagel* Henrik, *Kovács* Zsigmond, *Vidéky* Ödön, *Grehl* József, *Floch* Alfréd, *Rohonczy* Lóránd, *Semsey* László, *Csörgő* Bertalan, *Brebán* Ferencz, *Ráday* Gedeon, *Muhr* Gyula, *Jawczel* Ernő, *Kinsky* Ferencz gróf, *Demuth* Pál, *Kliment* Henrik és *Kuh* Henrik.

A tisztek között 14 cs. és kir. kamarás van.

Nagyvárad társas élete tehát igen előkelő tagokkal szaporodik, kik bizonyára rövid idő alatt nagy népszerűségnek fognak örvendezni.

Beszámoló.

— A szini szezon vége. —

Leszkay csomagol, *Gonda* László már napok óta gyűjti a téli szezonra az aradi közönségtől a bérletet, ma lesz a társulatnak jutolsó előadása, egyszóval vége az idei szini idénynek.

Tartsunk tehát egy kis beszámolót s nézzünk végig az egész idényen, hogy lássuk, mit váltott be Leszkay az idény előtt és annak folyamán tett igéreteiből s vajjon lehet e neki alapos kilátása, hogy a váradi szinkört jövőre is ő fogja birni.

Kezdjük legelőször avval, hogy hány új darab került előadásra. E tekintetben kitett magáért Leszkay, nem kevesebb, mint 29 drb került előadásra ujdonságként s dicséretére legye mondv a direktornak, hogy csupán 3—4 olyan premiére volt, melyeket előadni kár volt mint pl. »A helyettes», »Csak párosan» melyek mind arczpíró trágárságok és legfeljebb orfeumba valók, De ezzel szemben volt néhány igen jó ujdonság, mint »Keresd a szívet «Marianna», »Durand és Durand», »A gyimesi vadvirág» »A hütlen» és néhány karzati látványos darab »Roccambolle», »A két tacsó», »Trilby», megbukott két darab »Ninette» és »A váradi varrólányok, volt néhány rendkívül gyenge, ujdonság is, melyet a bukástól csak egy hajszál választott el, mint »A garasos alispán» »Az öreg», »Éljen a kisiparos».

A többi ujdonság meglehetősen színvonalon állott.

Előadás összesen a még lejátszandókkal együtt 174 volt, ezekből 95 énekes darab, 79 színmű vigjáték. dráma és tragédia.

Számbevehető reprise csupán négy volt, u. m. Othello, A király házassodik, furesa háboru, Kis herceg.

Schakespeare est csupán egyetlen egy volt, Molière est egy sem.

Jutalomjáték 16 volt, melyek közül legzsufoltabb ház előtt a Kövessy Alberté folyt le.

A vendégszereplések terén mi kifogásolni való sincs, az öt hónapos szini szezon alatt, ugyanis nyolcz vendégművész szerepelt, kik csaknem kivétel nélkül országos, sőt világhírű művészek, vendégszerepeltek ugyanis Jászai Mari, Csik Irén, Vizváryné, Vizváry Mariska, Gál Gyula, Gyöngyi Izsó, Vizváry Gyula, Salvinczi Gusztáv.

Legtöbbször színre kerültek:

A gyimesi vadvirág 9-szer.

Trilby 9-szer.

Kékasszony 8-szor.

Vigéczek 6-szor.

Virágcsata 5-ször.

Niube 5-ször.

Ezenkívül mintegy 18 olyan darab van, mely kétszer került színre, az idényben.

Most is, hogy rá gondol arra, hogy az a leány másé lesz, hát egyszerre neki pirul az arca. Szeretné összetörni azt a másikat.

Aztán meg azon gondolkodik, hogy milyen különös is ez a leány. Ő rá nem merete bizni a sorsát, hanem, arra a másikra igen. Pedig az még nálánál is léhább, könnyelműbb ember volt. És az a leány inkább azé lesz, mint az övé, a ki pedig a tenyerén hordozta volna. Ez a gonkolat felkorbácsolta a véré, érezte hogy sokáig nem bírja ezt. Neki meg kell tudni, hogy mi birta rá azt a leányt arra, hogy menyasszonya legyen annak az embernek, ki semmivel sem volt jobb nálánál.

Arra nem gondolt Bánát Imre, hogy az a leány tán mégis szereti őt, míg azt a másikat a kinek a menyasszonya lett, nem tudja szeretni, nem is akarja szeretni.

* * *

Gábor Nelli felesége lett Dombay Eleknek Csakhogy keserű volt ez az élet annak az asszonynak. Az ura léha, könnyelmű ember volt. Az maradt mindig. Házassága után is csak úgy dorbézolta át az éjszakákat, mint az előtt.

Hej de sokszor eszébe jutott neki Bánát Imre.

Hallotta, hogy elment. Megtudta azt is, hogy milyen más ember lett belőle. És ő tudta érezte, hogy mi változtatta meg Bánát Imrét. Az a néhány köny a mely az ő szeméből hullott alá annak az embernek a kezére.

De szívesen jóvá tette volna az egészet. De késő. Most már asszony. És sokkal büszkébb, sokkal becsületesebb, semhogy most tárná ki szívet az előtt az ember előtt. Csak úgy őrszi az emléket, mint egy féltett, drága titkot. Az az egy fájó vigasztalása volt, hogy az az ember tán még most is szereti őt. Talán igaza is volt.

A férjének soha sem beszélt Bánátról, pedig az emlegette előtte egy néha-néha, ha együtt voltak. Mert biz Dombay nem sokat törődött vele. Mulatott pazarolta a vagyonát.

És mintha csak a sors játéka lett volna, mikor végére járt a vagyonnak, akkor egy szép reggel úgy vitték haza halva. A sok dorbézolás, éjjelezés kimerítette.

Mikor a felesége meg tudta halálát, nem sirt, nem jajgatott. Sokkal kevesebb volt neki

a férje, semhogy egy őszinte könyet tudott volna hullatni. Egy másik férfi jelent meg előtte.

Elűzte a gondolatot. Bűnnek tartotta még rá gondolni is, most a férje halála után.

Pedig az a másik férfi még nem feledte el. Ránát Imre nem tudta kitörni a lelkéből Gábor Neli képét.

Mikor meghallotta, hogy Dombay meghalt, az ő lelkét is átjárta valami. Ugy érezte mint-ha megnyílt volna előtte egy eddig elzárt ut.

Azt is megtudta, hogy az asszonynak nem maradt semmije a férje mindent elvert.

Valami nagy szánalom vette bele magát a lelkébe. Ugy sajnálta azt az asszonyt érezte, hogy valamit kell tennie. Érezte, hogy valamit kell tennie. Ugy űzte valami, hogy menjen oda ahhoz az asszonyhoz. Hlsz most már mehet, az újra szabad.

Semmi sem állhatja útját a boldogságnak.

Bánát Imre nem tudott ellenállni. Felment a fővárosba. A vasuti állomástól egyenesen annak az asszonynak a lakására hajtatott.

A fiatal özvegy otthon volt. Egyszerű bou-

Legjobb férfiruhát a legdivatosabb szabás szerint készítene

~ a legjutányosabb árak mellett ~

VELENTZKY és BARABÁS

férfiszabók. Fő-utca, Apáczai zárdával szemben.

A pontosság ellen nem lehet kifogásunk amennyiben az egész szini idényben a kihirdetett napi előadásoknak csak egy esetben változott meg Székely Irén betegsége miatt, a midőn a »Nap és hold« helyett a »Vigéczek került színre.

A gyakori játszás tekintetében a nők közül legtöbbször játszottak Tolnayné, ki 92 darabban és a férfiak közül Hegyesy Gyula volt a legszorgalmasabb, ki 137 darabban lépett föl.

A többiek szereplését a következő kimutató táblázat tünteti fel.

Nők:

Székely Irén	— —	63-szor
Rontay Boriska	— —	60-szor
Amon Margit	— —	58-szor.
Horváth Paula	— —	58-szor.
Somló Emma	— —	57-szer.
Bácsné	— —	56-szor.
Lutrinicz Julia	— —	54-szer.
Pintérné	— —	43-szor.
Paulayné	— —	31-szer.

Férfiak:

Hegyesy Gyula	— —	137-szer
Tompa Kálmán	— —	111-szer
Pesti Kálmán	— —	108-szor
Bács Károly	— —	105-szor
Szendrei Mihály	— —	104-szer
Kövesy Albert	— —	103-szor
Keszler Ede	— —	85-szor
Pintér Imre	— —	84-szer
Balla Kálmán	— —	82-szer
Csatár Győző	— —	77-szer
Déry Jenő	— —	26-szor

léptek fel.

Változatosság tekintetében meglehetősen volt az idény, mivel az új darabok meglehetősen arányosan voltak beosztva a heti műsorba.

Ami az összjátékot illeti, igen bajos kritikát mondani. Volt néhány este, midőn az ensemble meglehetősen sikerült és művészi volt, mint a Kehegaray-féle »Mariana« című darabban és a Jászay Mari és a Vizváry család szereplése alatt. Általában véve azonban valami épen magas színvonalon az előadások nem állottak, sőt egy pár előadás, kivált a délutáni előadás valóságos mucsai modorban lett előadva.

Mindent összevéve, az arad-nagyváradai társulatot a vidéki társulatok közt az első közé kell sorolnunk, mivel néhány valódi magasabb művészi tehetséggel bíró tagja is van, kikből még egykor oszlopos tagjai lesznek a

magyar színészetnek s továbbá, mivel Leszkay na gy készséget mutat az új darabok megszerzésére és színrehozatalára. Hibája azonban a társulatnak, hogy tagjai túlnyomóan igen fiatal ugyszólván kezdő színészek.

A karszemélyzet meglehetősen jó volt, a zenekar csaknem kifogástalan. Mindezek olyan hibák, a melyen javítani lehet, sőt kell is ha Leszkay az irányában tanúsított jóakaratu érdeklődésre és pártfogásra magát érdemessé tenni akarja.

Az új évnegyed küszöbén.

— Felhívás a közönséghez. —

Az új évnegyed küszöbén új előfizetést nyitunk lapunkra.

A »Tiszántul« ugyan még csak harmadik évfolyamát éli, de e rövid idő alatt is oly pozíciót tudott magának szerezni, hogy a legelső vidéki lapok sorába emelkedett s elterjedése napról-napra növekszik.

Míg közleményünk bőrsége és változatossága, hírvonatunk pontos és gyors értesültsége folytán a vidéki zurnalisztika sorában számottevő rangra emelkedtünk, lapunk olvasóságánál fogva is valamennyi riválisát felülhaladta.

Programunkat a közönség jól ismeri, egyetlen célunk, hogy minden ízében kifogástalan s tiszta keresztényi szellemben szerkesztett modern napi lapot adjunk a közönségnek, mely míg a helyi és megyei híreket eseményeket alaposan és kimerítően regisztrálja, másrészt a fővárosi és országos eseményeket sem téveszti szem elől, úgy, hogy ezeket kerek fél nappal hamarabb hozzuk, mint a Nagyváradra csak késő délután érkező fővárosi lapok, ezek közül még az esti újságokat sem véve ki, mert ezek csak a délután, legkésőbb négyöt óráig történt eseményekről referálnak, míg lapunkat naponként éjeli 12 óráig sürgönyileg értesíti fővárosi tudósítónk.

A megye minden nagyobb községében és az ország nagyobb városaiban levelezőink vannak, kik a fontosabb eseményekről azonnal értesítenek úgy, hogy e tekintetben is a »Tiszántul«-al kevés vidéki lap vetekedhetik.

Fővárosi levelezőnk minden nevezetesebb dologról sürgönyileg értesít a nap bár-

melyik órájában, úgy, hogy a kiválóan fontos eseményeket gyakorta azonnal különkiadásban tudatjuk olvasóinkkal. — Országgyűlési rovatunk kivonatban hű fotográfiája a parlamenti tanácskozásoknak s a vidéki lapoknál szokatlan nagy terjedelemben közli az egyes kiválóbb beszédeket.

Helyi rovataink ellen gyorsaság és pontosság tekintetében ugyan alig emelhető kifogás, de azért mégis napról-napra arra törekszünk, hogy azt minél nagyobb tökéletességre emeljük. Napi híreink rovatát állandóan 5 munkatársunk látja el a legújabb és legfrissebb hírekkel a rendes vidéki levelezőket nem is számítva, összeköttetéseket létesítettünk mindazon helyi hírforrásokkal, honnan pontos és a valóságnak mindenben megfelelő híreket merithetünk.

Vezércikkeink előkelő helyen állanak, mire nézve elég legyen megjegyeznünk, hogy nem egyszer szakközönség, fővárosi lapok is átveszik azokat tőlünk közlés végett. Tárczasorozatunk élénk s egyik specialitása, hogy a külföldi nagy írók rövid elbeszélését mutatja be sikerült magyar fordításban.

Naptárakat nem osztogatunk, mert nem akarjuk előfizetőinket 10—20 kr. értékű kedvezményes adománnyal kifizetni hanem helyett arra törekszünk, hogy minden nap jó lapot adjunk olvasóink kezébe.

A szenzációt nem hajhásszuk s a hírlapírói tisztesség jelszavát a legszigorúbban megtartjuk, tollunkat mindig az vezeti, hogy az abszolút igazságra való törekvéssel lapunkat higadt, komoly és tekintélyes organumává tegyük a magyar sajtónak.

Lapunk pártoktól független és szókimondó újság, bátran fordulunk tehát a közönséghez, hogy minden tekintetben nyílt és gyors értesültségű lapunkat pártolni szíveskedjék.

Az előfizetési árak a régié maradjanak, amelyek lapunk homlokán olvashatók.

UJDONSAGOK.
TÁJÉKOZTATÓ.

Szeptember 26. Löversenyek Nagyváradon.
Szeptember 26. A nagyváradai áruáraktár r. t. közgyűlése d. e. 11 órakor.
Szeptember 26. A tenkei ipar és gazdasági takarékegyület nagygyűlése.

doirjában ült. Halvány arcát még csak szebbé tette a fekete ruha.

Mikor Bánát belépett, az asszony felsikoltott. Aztán meg odament ahhoz az emberhez, oda nyujtotta mind a két kezét s úgy mondta neki: hozta Isten!

Bánát Imre leült szemben az asszonnnyal. Egy ideig hallgattak. Mindketten érezték tán, hogy a következőktől függ két szív boldogsága.

Végre is Bánát törte meg a csendet. Halk hangon, de nyugodtan, biztosan beszélt.

— Nelli, ne vegye rossz néven, hogy eljöttem. Tán nem várt, tán nem szívesen lát. De én nem tehettem másképp. — Emlékszik-e arra az időre mikor utoljára találkoztunk? Tudja-e mit mondtam akkor? Azt hogy eljövök újra. Egy másik Bánát Imre fog ön elé állni s az mondja meg majd önnek, hogy menjen vele tegye boldoggá.

— Önnek nem volt ereje meg várni azt az időt. Én tudtam várni. Én ura maradtam szavamnak. Most itt vagyok, fátyolt vetek a multra, elfeledtek mindent.

— Csak egy szavába kerül. — S ha úgy akarja elmegyek újra, s többé nem fogom zavarni nyugalmát. Szóljon Nelli. Beszéljen igazán, őszintén.

Az asszony remegve, sápadtan hallgatta a férfit. Úgy átjárta minden szava. Úgy örült minden szavának. S mégis úgy érezte, mintha

valami eltávolitná tőle ezt a férfit. Ő nem méltó ehhez az emberhez. Meg is mondja neki azt ami a lelkét nyomja. Legalább ismerje ez az igaz ember őt, az ő lelkét.

— Köszönöm Bánát a jóságát, az őszinteségét.

Én, is az leszek. Tartozom ezzel a maga hecsületes lelkének. Emlékszem minden szavára Emlékszem arra mikor utoljára találkoztunk. Lelkemben őriztem mindig, itt őrzöm most is.

— Nincs igaza abban, hogy nem volt elég erőm bevárni Önt. Nem így volt. Én szerettem Önt. s mert szerettem féltém a felesége lenni. Féltém attól, ha felesége leszek, ha együtt kell élnem Önnel, összeomlik az az ábránd, melyet oly felve, oly boldogan építettem.

Féltém a könnyelműségétől. Nem akartam magamat megfosztani attól, az édes boldog ábrándtól. Nem ismertem Önt jól. S inkább akartam öntől távol élni s úgy őrizni meg emléket, mint önnel együtt lenni s szenvedni ön miatt. Ezért lettem a felesége Dombaynak. Eltemettem a multat. Tán el is tudtam feledni. Majd megpróbálom. Feledjen el ön is engem, nem vagyok méltó Önre, nem érdemlem meg az Ön becsületes lelke szerelmét. Nagyon hibáztam Ön ellen Abenjen Bánáh s feledje el a szerencsétlen Gábos Nellit. Talán

jobb lesz úgy. Meg hát tán nem is szerelem az többé, a mit én érzek...

Gyorsan, szakgatottan beszélt az asszony. Halvány arcza kipirult. Olyan volt mintegy tavaszi rózsza gyászkeretben.

Bánát hallgatta. És mig hallgatta, valami édes boldogság lopódzott a szívébe. Kiérezte az asszony minden szavából a szerelmét. Hiába mondta neki, hogy menjen, nem ment, hanem odalépett ahhoz a szép asszonyhoz, átölelte a karcsu derekát s úgy sutogott a fülébe.

— Ne ámitsa magát édes Nelli, elég volt a szenvedésből mindkettőnknek. Tán használt is mindkettőnknek, tán jobb így, akogy most van, mint ha akkor lett volna, ha enyém. Most tán jobban meg tudom becsülni. Ne vájunk el most már. Mondja most, hogy velem jön, a mint ígerte — akkor — régen.

Hisz megérdemlem ezt a boldogságot. Szóljon Nelli:

Az asszony nem szólt semmit, hanem csak odaborult annak az embernek a széles mellére s engedte, hogy csókolja az arcát, meg azt a forró piros ajkát.

Egy betévedt őszi napsugár meg odaragygott annak az asszonnynak az aranysárga hajára, meg arra a napsütötte férfias arczara...

Szeptember 27. Katonai lóvásár Nagyváradon.
Október 3. Tenyészállatkiállítás B.-Diószegen.
Október 4. Megyei közg. bizottsági ülés.
Október 14. Városi közügyek.
Október 15-20. Katonai ellenőrzési szemle Nagyváradon.

Régészeti és történelmi muzeum (Shlauch park) nyitva minden vasár- és ünnepnap d. e. 10 órától fél 1-ig és d. u. 3-5-ig 10 krétt. Kedden és csütörtökön d. n. 3-5 óráig 20 krétt. Más időben 50 kr.

* **Király ajándéka.** Jóléso meglepetésként hatott az egész magyar nemzetre király ő Felsége azon valóban fejedelmi elhatározta, hogy a magyar nemzet nagyjainak saját udvartartása költségére a fővárosban szobrokat emeltet. A királyi kegy ezen megnyilatkozásának hírére a kora délután táviratilag tudatta fővárosi tudósítónk s külön kiadásban siettünk az örvendetes eseményt a közönséggel tudatni. A külön kiadásban teljes szövegében közöltük a királyi kéziratot. A hír város szerte szinte örömet, lelkesedést keltett.

* **A n.-várad i. sz. egyházmegye papi képviselője az autonómiai kongresszuson.** Tegnap délután számlálta össze megyés püspökünk ő Eminentiaja az e végre választott ülői bizottság F e t s e r Antal, Dr. K a r á c s o n y i János, D e n c s János, G a b r i e l y Lajos és N e m e s k e y Andor jelenlétében a n.-várad i. sz. egyházmegye pécsi képviselőjére beadatott szavazatokat. Összesen beadatott 102 szavazat. Legtöbb szavazatot kaptak dr. K a r s c h Lollion szentszéki bíró derecskei plébános és S p e t t Gyula pápai kamarás, gyomai plébános és pedig dr. K a r s c h kapott 52 szavazatot, S p e t t 44-et. Szavazatokat kaptak még V i d o v i c h György pecze-szöllősi, T r u s z a Lajos, szilágyosomyói esperes-plébános, dr. W o l a f k a Nándor cz. püspök, kispépost és B u n d a l a Mihály budapesti szemináriumi lelkiigazgató. — E szerint dr. K a r s c h Lollion 8 szavazat többséggel a n.-várad i. sz. egyházmegyei papság autonómiai képviselője lőn. Az éles eszű és jeles ballációban az egyházmegye papsága méltó képviselőt nyert. Gratulálunk.

* **Személyi hir.** Dr. F r a k n ő i Vilmos cz. püspök, nagyvárad i kanonok Nagyváradra érkezett meg. Pokorny H e r m a n n Béceből Nagyváradra érkezett.

* **Uj főrendiházi tagok.** Király ő Felsége Ernusz Kelemen és Sombory Lajos földbirtokosokat élethossziglan a főrendiház tagjaivá nevezte ki. Ernusz Kelemen a nemzeti pártnak volt az elnöke s az egyházpolitikai viták alkalmával lépett ki a pártból.

* **Pártgyűlés az akadémián.** A jogakadémiai olvasókör választó polgárainak az a töredéke, mely Thury László II. éves joghallgató elnökke választása mellett kardoskodik f. hó 25-én az akadémia helyiségében igen látogatott pártgyűlést tartott. A gyűlést Sztachó Károly III. joghallgató, a párt korelnöke nyitotta meg s a megjelent elvtársak üdvözlése után felkérte Thury-t a jelöltség elfogadására, ki azt el is fogadta s a összetartásra buzdította a megjelenteket. Ezután a pártgyűlés a tisztikar megválasztására nézve jutott egyetértelmű megállapodásra, mire a pártgyűlés jelöltük lelkes éltetésével szétoszlott.

* **A Nagyvárad közvilágítása.** Dr. Bulyovszky József polgármesternek egyik főtörekvése hogy a város közvilágításának kérdését a városra s a magánfogyasztókra minél előnyösebben oldják meg. E tekintetben nagy segélyre van a csak nem régen megalakított csatornázási és költségvetési szakkbizottság. Ma már többször ülésezett a bizottság s ma, vasárnap délelőtt 10 órakor ismét tanácskozni fog a világitás kérdésében a városházán.

* **Gellert napja.** Az ősi csanádi egyházmegye legelső püspökének, Szent-Gellértnek kinek éppen névünnepén rendelte a koronás

király, hogy emlékszobrot emeljenek, tegnap volt névnapja. Az öreg Gellért-hegy is róla vette nevét. A római martirologium Szent-Gellérttel a magyar szentek közzé számítja, noha ő születésére nézve velencei volt. Mint szerzetes került be Magyarországra, hol a pécsi püspök ajánlatára Szent-Imre herezeg nevelője lett. Imre herezeg nagykorúsága után Bakony-Béla mellett egy pusztában 7 évig remete életet élt. És innen csakis királyi parancsra fogadta el a csanádi püspöki széket. Szent-Gellért hivatásának lettáldozata. Mint püspök ő is indult I. Endre király fogadtatására, de midőn a mai Gellérthegy körül járt, itt elfogták a pogányság visszaállítását követelő magyarok és kocsiával együtt a Gellérthegyről ledobták s azután agyonkövezték. Innen a Gellérthegy neve.

* **Tüntetés a király mellett.** Tegnap este, a szinkörben valóságos tüntetést rögtönöztek a király mellett. Ugyanis a »kék asszony« második felvonásában levő kupléba, a következő verset illesztette Kövesi.

Lázban van az egész Magyarország,
Nagy az öröm széles e hazán.
Méltoan ünneplik a német császárt,
Ezer meg ezer ajk csüng a szaván.
Hát mit tett a mi jó királyunk,
Azt rendelte el ő minálunk;
Tiz magyarnak

Szobrot adjanak
Magyarország — tiz magyarjának.
Sohasem voltam nagyzóló,
Elhíhetik, ha annyit mondok,
Hogy e napnak tiszteletére,
Minden magyar gyujtson
Milli szentelt milli milli gyergyát stb.

E kupléra egy negyedórai tapsvihár és éljenzés tört ki, úgy hogy alig tudták folytatni az előadást. Végre aztán, lecsilapult a tüntető éljenzés.

* **Megrongált háromszögelési jelek.** A belügyminiszter ujabban azt a tapasztalatot tette, hogy a kataszteri háromszögelési jeleket sok helyt megrongálták vagy teljesen megsemmisítették p. a. Nagy-Bihar csucsaról is el tűnt a jel de a bünösöket még sem lehetett megfenyegetni mivel a vétség elkövetése rendszeren az elévülési határidőn túl jelentetett be. Minthogy ebből a kincstárnak érzékeny kára lett, a miniszter tegnap körrendeletileg utasította a hatóságokat és községek, miszerint ezentul a rongálásokat azonnal bejelentésük »a m. kir. háromszög méteri számító hivatal«-nak (Budapest I. Vár. Verbőczy u. 7. szám.) s a bünvádi eljárást haladéktalanul indítsák meg a tettesek ellen.

* **Önkéntesek vizsgálatai.** A tegnapi parancsban jött meg az önkéntesi vizsgálatok eredménye. E szerint a 37-ik József ezred önkéntesei közül 24-en vizsgáztak. Kettő visszalépett s így csak huszonketten vizsgáztak. Ezek közül eredménynyel levizsgázott tiz, bukott 12. Ez utóbbiak közül, a jó magaviselet folytán hetet szabadságoltak. A második évre öt maradt vissza. A sikerrel vizsgázott önkéntesek őrmesterre leendő kinevezését, a mai vagy a holnapi napi parancs fogja hozni.

* **A megüresedett rendőrbiztosi állás.** A nagyvárad i rendőrségnél meghirdetett rendőrbiztosi állásra erősen szaporodnak a pályázók s a városatyáknak lesz módjukban válogatni, hogy teljesen megfelelő egyénnel töltsse be a megüresedett biztosi állást. A már említett pályázókban kívül B á t h o r y László városi irnok is reflektál az állásra s a városatyák egy része méltányolván a város szolgálatában eltöltött 9 évét, mellette csoportosulnak. Ugy látszik, elég élénk lesz a választás.

* **Magyarország címere.** Az ország címerének helyes ábrázolására nézve tapasztalható bizonytalanság megszüntetése érdekében Báuffy báró miniszterelnök Magyarország külön címerének, valamint a magyar korona országai egyesített címerének történelmi és heraldikai vizsgálat alapján meghatározott hiteles raj-

zát és leírását külön kiadvány alakjában közrebocsátotta. A magyar kir. államnyomdában nagy fénynyel kiállított nagy negyedréti alakú műből, melyet négy pompás polychrom és 4 egyszerű nyomású címerkép díszít, a belügyminiszter tegnap félezer darabot küldött Biharvármegye alispáni hivatalához, hogy ebből minden egyes községnek juttassanak egy darabot hivatalos használat végett. A miniszter még azt is elrendeli, hogy jövőben minden vitás czimernél, e mű legyen legszigorubb irányadó. — A képeket magyarázó szöveg kíséri.

* **A megyei tisztviselők lakbérére.** A belügyminiszter tegnap érkezett körrendeletében intézkedést tett, miszerint a megyei tisztviselők ezentul lakbéri illetményeiket nem havonként, hanem negyedévi előleges részletekben kapják ki. A czélszerű intézkedés, mely az állami hivatalnokoknál régóta szokásos, a megyei hivatalnokoknak is előnyös lesz több tekintetben.

* **Fenyvessi Emil Nagyváradon.** Vártuk vártuk a szini saison alatt Fenyvessi Emilt, a Vigszínház tagját, hogy mint a nagyvárad i közönség régi kedvence eljön hozzánk vendégszerepelni.

Most végre teljesül a vágyakozás. Október 10-én vendégszerepelni fog a nagyvárad i szinkörben azon alkalommal, hogy Breneberg Irén az európaszerte hírneves hegenüművész nő is bemutatkozik a nagyvárad i közönség előtt. A rendkívül érdekes és élvezetes okt. 10-iki művészestély programjának vázlata következő:

1. Kax Bruch: Hegedűhangverseny G. mollban I. szám. Hegedűn játsza: Brenneberg Irén kisaszony.
2. Nagyváradról a Nagyvárad iaknak, Vallomások Irta Fehér Dezső, előadja: Fenyvessi Emil a Vigszínház tagja.
3. a). Wieniawszky. II. Legenda. Hubay Jenő. Mazurka Hegedűn játsza: Brenneberg Irén kisaszony.
4. Egy nagyvárad i zongora művész nő játék ;
5. P. de Sarsale. Czigányábránd. Hegedűn játsza Brenneberg Irén k. a.
6. Monolog. Előadja Fenyvesi Emil, a Vigszínház tagja.
7. Bhopin Nocturne. Hegedűn játsza Brenneberg Irén k. a.

Az érdekes művészestélyre, melynek sikerét a főnnebbi kitűnő programm biztosítja, a rendes színházi áron már most lehet jegyekre előjegyezni a »Nagyvárad« kiadóhivatalán.

* **Mire jó a kis zsemlye?** Egy verseczi lapban olvassuk a következőket: »A kicsinyek őrangyala. R. J. iparos 3 éves leánykája reggelizés közben véletlenül egy egész császár-, rekte király zsemlyét lenyelt. Daczára annak, hogy a gyermek mintha semmi sem történt volna, tovább játszott az aggódó szülők azonnal orvosért küldtek, a ki azonban megnyugtatta őket, hogy a mai zsemlyék térfogata mellett komolyabb következményektől nem kell tartani.

* **Nagyvárad város és Biharvármegye lak- és czimtára.** Említettük, hogy legközelebb egy gazdag tartalmu névtár jelenik meg Nagyváradon. Hogy milyen életre való eszme volt a vármegye és város lak- és czimjegyzékének lehető pontos összeállítása, leginkább mutatja a mű iránt már megjelenése előtt nyilvánuló érdeklődés, a mennyiben nemcsak kereskedő és iparos közönségünk, hanem hatóságok részéről is sűrűn érkeznek tudakozódások annak beosztása és megjelenési ideje felől, miért is helyén valónak tartjuk felemlíteni, hogy a már teljesen sajtó alá rendezett mű a jövő hó első napjaiban kerül ki a nyomdából s a legmegbízhatóbb adatok alapján összeállítva tartalmazni fogja a város és vármegye összes hatóságai, egyletei, részvénytársaságai, gyárai vezetőinek névsorát; — ugy az összes kereskedők és iparosok pontos címét és lakhelyét (Nagyváradon a házszám feltüntetésével) oly nagy részletességgel, hogy annak használata mellőzhetővé teszi a hosszas keresgélést és találgatásokat, mivel ez idő szerint ily nemű hivatalnok, világi és egyházi előjáró, gyáros, kereskedő és iparos soroltatik fel e műben s ez által válik a hatóságoknál érintkezéseikben, — a termelő és fogyasztó közönségnél pedig termékei ismertetésénél s a beszerzési

forrás megtudásánál nélkülözhetetlenné. Nagyvárad város elsőrendű kereskedői és iparosai tömeges hirdetései a művet még becsesebbé teszik. Ára a mintegy 15 ivre terjedő diszes vászon kötésben 1 frt 20 kr.-ban van megállapítva.

* **Helyreigazítás.** A Báró Hirsch Mór jótékonyági egyesület f. hó 23-án közölt közgyűlési értesítésből H e l d Kálmán póttag neve tévedésből kimaradt melyet ezennel pótolunk.

Feltétlenül legelőnyösebben vásárlunk Angol, Olasz, Pichler és honi kalapokat, Carlsbadi cipőket, kezttyű és harisnyákat, nyakkendőket fehérneműeket stb. kizárólag Fábry Testvérek divatáru házában. Olaszi, Fő-utca (Rimanóczy-ház) hol uri divatárukban legnagyobb választék van.

A kolozsvári borzasztó katasztrófa.

— Saját tudósítónktól. —

Már tegnapi számunkban közöltük tudósítónknak Kolozsvárról kelt táviratát hoz, melyben az ott történt óriási szerencsétlenségről adott hírt. A szerencsétlenség bővebb leírását az alábbiakban közöljük.

A kolozsvári vasuti állomás közelében már majdnem közel állott a befejezéshez az erdélyi pincze egyet hatalmas méretű pinczéje. Az építést Cz a k ó Lajos vezette, ki a munkálataknál állandóan 50—60 embert foglalkoztatott.

Pénteken délután 4 óra körül, midőn a munkások nagyobb része a pincze bensejében volt elfoglalva, a pincze már felépített fedelének közepe óriási robajjal beomlott. Még szerencse, hogy ez nem történt egy pillanat, hanem vagy fél percnyi idő alatt. A munkások észrevették a fenyegető veszedelmet, fejvesztetten szaladtak a kijárási jelé.

Amde azok, a kik a nyíláshoz távolabb eső helyeken dolgoztak, már nem kerülhettek ki borzasztó sorsukat, a mennyiben mielőtt elérhették volna a kijárást, a lezuhanó boltozat eltömte őket. Hogy a munkásoknak volt némi idejük a menekülésre, azt mutatja azon körülmény is, hogy a legtöbb hullát a kijárási közelében lelték.

A szerencsétlenség híre villámgyorsan elterjedt az egész környéken. Az első segítséget azon vasuti munkások nyújtották, kik éppen a pincze közelében voltak elfoglalva. Csakhamar megjelentek a szerencsétlenség színhelyén a kétségbeesett szülők, nők, ki fiát, ki urát kereste kezét tördelve, szívszagató hangon kiáltozva az elveszett nevét.

A vasuti állomásról rögtön telefonon értesítették a mentőket, kik igazán dicséretre méltó segítséggel jelentek meg vagy hat fogaton a helyszínén, s páratlan buzgalommal és önfeláldozással nyújtották az első segítséget.

Sajnos, igen sokan, k i l e n c z e n voltak, kiket már semmiféle emberi erő sem segíthetett, k i l e n c z m u n k á s t h o l t a n h u z t a k k i a r o m o k a l ó l.

Képzeltető, mily kép tárult a jelenlevő elé, a pinczehelyiségtől alig néhány lépésnyire kilencz halott feküdt, ki bezuzott koponyával, ki egészen a felismerhetetlenségig eltorzítva, a holttest körül síró asszonyok, zokogó gyermekek állanak s hasztalan borulnak a kihűlt tetemekre, azok nem válaszolhatnak a szeretett övéik jajveszékülésére.

Az orvosok sietve látták el a sebesülteket az első kötéssel. Igazán csodálatos látvány volt szemlélni azokat, kik szerencsésen megmenne-

kültek a halál torkából, látni mint ölelik, csókolják övéiket, mint hálálkodnak s mint segítkeznek az orvosoknak azok ápolása közben, kiknek sorsában ők oly könnyen osztozhattak volna.

A borzalmas szerencsétlenség helyének megtekintése azon benyomást kelti a szemlélőben, mintha a pincze építése nem a legrendesebb lett volna. A téglakon úgy szolván semmi nyoma a vakolatnak, vagy czeментnek, a mi bizonyára nagyban előmozdította a szerencsétlenséget.

Különb, hogy kit terhelt a felelősség ezen óriási szerencsétlenségért, azt majd a rendőri vizsgálat fogja kideríteni.

S P O R T.

A nagyvárad-i őszi lóversenyek.

— A tegnapi futtatás. —

Gyönyörű verőfényes őszi nap kedvezett tegnap délután a nagyvárad-i őszi meeting első napjának.

A tribünöket ennek folytán nagy közönség is lepte el, melynek soraiban igen sokan voltak a vidéki gentry családok közül.

Nagyvárad sportkedvelő publikuma is tekintélyes számban volt képviselve, közöttük feltűnően számos volt a világos őszi toilletébe öltözött fiatal asszony és szép leány, kik hosszú lárcsövekkel felfegyverkezve élénk érdeklődéssel kísérték a lóversenysport idegizgató látványának minden egyes fázisát.

Az ismertebb bihari és várad-i sportmanok szintén kiint voltak a gyepen s az amateur jockeyk igen jól festettek selyem tarka színű dreszeikben, s az alacsony száru sárga csizmáikban.

A nép meglehetősen kontingensét nyújtotta a nagyközönségnek. Voltak kiint vagy 3000-en, s főképp az ingyen korlátok mellett nagy volt a küzdelem egy jó pozícióért, a perczes leányok és a »marchand de coco«-k jó üzletet csináltak a »friss vizet« kináló mezitlábás gyerkőczökkel egyetemben, kik a közeli »Boné kút« jég hideg vizével hűsítették azt a lelkesedést, mely a könnyen hevülő »oh nép« sorait egy-egy érdekesebb futamban magával ragadta.

A 7 pontból álló tegnapi program az érdekesebbek közé tartozott, egy-két futtatás nagy meglepetéssel végződött. De általában alig lehetett előre kikombinálni, melyik ló fog győzni, mindazonáltal, daczára annak, hogy csekély volt a futó lovak száma, a legnagyobb totalizateur osztalék 2 : 14, 5 : 35 frt volt, mi Nagyváradon elég szép eredmény.

Különb, egészben véve az ide-i meeting sokkal jobban sikerült, mint a tavalyi, minek oka egyrészt abban is rejlik, hogy több alagi és budapesti versenyló is futott a nagyvárad-i gyepen; mi bizonyos, előkelőbb színezetet kölcsönözött neki megfosztotta a mucsai színezettől.

A versenyen a következőket láttuk a megyei és városi notabilitások és előkelőbb hölgyközönség soraiban:

Beöthy Lázló, Szunyogh Péter, dr. Bulyoszy József, gróf Tisza István, Bölönyi József, Strammer Alfréd, lovag Wertheimstein Alfréd, Czifra Gerő, Szunyogh Szabolcs, Szunyogh Loránt, Örley Kálmán, Pally Lajos, Maskó Boldizsár, Sternthal Arthur, Miskolczy Barnabás, Klobusitzky Béla, Mezey M., b. Szokol Widburg, Miskolczy Ferencz, Balázsházy Bertalan, Miskolczy Árpád, dr. Grám Sylveszter, Fleisshekker Hugó, dr. Márkus Lázló, Pally Jenő, Gyurkovics Kornél, Markovics Antal, Hoványi Géza, ifj. Rimler Károly, Pokovny Herman,

báró Szentkereszty Pál, Mister Musach, Faliczky Viktor, Glac Antal, Des Escherolles Kruspér Károly és Sándor, Czifra Gerő, Des Escherolles Kruspér Hilbert, Papp János, Ragány János, Markovics Kálmán, Gyémánt Mihály, Nagy Gyárfás százados, ifj. Rimanóczy Kálmán, Novotny Alfonz, Szmekta L. Ödön, Fráter Kálmán, Ujfalussy Dezső stb.

Asszonyok: ifj. gróf Tisza Kálmánné, Bölönyi Józsefné, Wertheimstein Alfrédné, Strasser Alfrédné Szunyogh Lórándné. Szokol Wildburg báróné. Pally Lajosné, Balázsházy Bertalané, Örley Kálmánné, gróf ifj. Tisza Kálmánné, Sebő Pálné, Tóth Jenőné, Czifra Gerőné, Pokorny Hermanné, Meskó Boldizsárné, Des Escherolles Kruspér Sándorné, Jancsó Lajosné, Bognár Sándorné, Sternthal Arthuré, Gyémánt Mihályné, Janky Antalné, Glac Antalné, Ujfalussy Dezsőné, Berkovics Miklósné, özv. Eleméry Aurélné, Nagy Gyárfás századosné, Bulyoszy Józsefné, Kiss Ernőné, Konrád Márkné, Pally Kajosné.

Leányok: Wertheimsten nővérek, Czifra nővérek, Örley Anna, Pally Erzsike, Miskolczy nővérek, Czifra Olga, Tóth Karla, Balázsházi Margit és Olga, Steinbach nővérek, Sipos Elza, Sebő Anna, Csapó Vilma, Glatz nővérek, Szucs Irén, Echerolles Luiza, Winkler Mariska, Szeghy Juliska, Eleméri nővérek, Balogh Jolán, Ujfalussy nővérek, Horváth Paula, Bölönyi Duczi s még számosan, kiknek nevét nem sikerült megtudnunk.

Néhány Vilmos huszártiszt is ott volt a tuffon elegáns világoskék atillában.

A futtatások eredménye a következő:

A versenybírótság így alakult meg?

Versenybírótság: Pokorny Herman es. és királyi altábornagy, Szabó József, gróf Károlyi Gyula, Tisza István gróf, Szunyogh Szabolcs.

Bíró az akadály-, gát- és sikversenynél: Klobusitzky Béla.

Handicapper: Wertheimstein Alfréd.

Tanúk: Nadányi Pál és Beöthy László.

Indítók: Szunyogh Lóránd és Beöthy Pál.

Pálya felügyelők: Bakats Béla és Örley György.

Időmérő: Czifra Gerő.

Pályaorvos: Dr. Bodor Károly.

Mázsállók: Pally Lajos, Czifra Kál

Versenytitkár: Weingertner Andor.

A futamok eredménye a következő volt.

I. Nagyvárad-város díja:

Kettős fogatok, díj ezer korona, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Minden belföldi ló részére a megjegyzésekben foglalt kivételekkel, Távolság 3750 méter. (Pálya háromszor körül.) Tét 40 korona. Fuss vagy fizes.

Futott négy ló összesen, első gróf Tisza Kálmán 6 é. z. k. Daruja és a 7 é. p. k. Linda. Második gróf Vass Jenő id. s. p. k. Nóra 5. é. sz. h. Paulus, 3-ik Olasz Elemér id. p. k. Hajadon, id. z. k. Vérese.

Totalizator 2 : 3, 5, 9.

II. Bihari gátverseny.

1000 korona egyleti díj, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság kb. 2800 m.

Futott négy ló. Heves küzdelem után első Szunyogh László id. p. h. Csavargó, második a gr. Tisza István által lovagolt, Szunyogh Zoltán tulajdonát képező 5. é. f. k. Fátyol, a harmadik Beöthy Pál 4. é. p. h. Rágalom.

Totalizator 2 : 6 5 : 17.

III. Akadályverseny.

1200 korona egyleti díj, ebből 1000 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távolság kb. 4200 méter, öt ló állt ki a mozdnyre.

Kauterben könnyen első gróf Schönborn főhadnagy 6 s. m. Ossi, melyet Fibiék báró lovagolt, második Vojnich Sándor id. p. k. »Olyan nincs« harmadik báró Szentkereszty Pál 5. é. p. k. Moly.

Totalizator 2 : 4 5 : 10.

IV. Bikari-díj.

Kettős fogatok, díj 1000 korona adva Biharvármegye által, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Futhat minden Biharvármegyében tenyésztett és nevelt ló. Egy díj nyerreje 50 méter, két vagy több díj nyerreje 100 méter térhátrány. Távolság 500 méter. (Pálya négyszer kö-

rül). Tét negyven korona, fele bánat. 3 ló futott. Az oszlopnál nevezett Nadányi Pál »Vikár« és Sárkányfal. Első gróf Tisza Kálmán 7. é. p. k. Linda és a 6. é. z. Második Dobozy Kálmán Csillag és Csárdása, melyeket Szunyogh Loránd hajtott.

Totalizátor 2: 2, 5: 5.

V. Félvér gátverseny.

Államdíj 1000 korona ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távföld kb. 2400 m. Futhat minden 3 éves és idősb belföldi félvér, mely 1300 koronánál nagyobb értékű sik-gát, vagy akadályversenyben nem indult. 6 ló indult; Rendkívül heves küzdelem után egy fej hosszal győz Gr. Bethlen Károly 3. é. s. p. m. Hegyes. A rendkívül favorizált Nevermind II, melyet Báró Pletzger Rudolf lovagolt másodiknak ért be.

Totalizátor: 2: 11; 5: 28.

VI. Sikverseny.

Díj 1000 korona, adva a Magyar Lovaregylet által. Távföld kb. 1600 m. Futhat minden 3 éves és idősb belföldi ló, mely 1896 és 1897 években 800 koronát meghaladó értékű versenyt nem nyert. 7 ló állt ki a starthoz. Ez a verseny volt a ma délután legmozgalmasabb és legérdekesebb mezőnye, a mennyiben a lovak futás közben pályáját tévesztettek s úgy a legelsőként beérkezett pompás állat, melyet favorizált a közönség: Mischna, nem nyert díjat, hanem Rohonczy Lőrincz »Klari-« nevű gyenge lova. Először a jelző táblára a Mischna számát húzták fel s így a közönség nagy része a 9-es számú nyerő tippet, mely pedig 14 illetve 35 forint értéket reprezentált, eldobta s így sokan érzékeny kárt szenvedtek. A második ló a Hummel Árpád főhadnagy által lovagolt »Griff« volt, mely Br. Bánffy Albert tulajdonát képezi.

Totalizátor: 2: 14; 5: 35.

VII. Menés díj.

1000 korona adva biharmegyei lötenyésztők által. Távföld kb. 2800 m. Futhat minden Bihar-megye területén tenyésztett 3 éves és idősb ló, mely 1897. évben nyilvános idomárnál nem állott és 1896. és 1897. években 1800 koronát meghaladó értékű versenyt nem nyert. 4 ló állt ki a starthoz első lett 3 ló hosszal Gr. Tisza István »Dali«-ja, második Nadányi Pál »Hegyke« nevű lova.

Totalizátor: 2: 7; 5: 15.

Ezzel a mai versenyek körülbelül $\frac{3}{4}$ 6-kór már a szürkület kezdetekor véget értek s a nagyszámú közönség szétoszladozott. A szokásos kocsi korzónak a kedvező idő alkalmából óriási néző közönsége volt, Főképp a Tisza grófok koczogtak vígan hazafelé, mert a mai napon 2600 koronát dugtak zsebre.

A mai versenyek.

Ma délután folytatják és befejezik a két napos nagyvárad őszi »meeting«-et.

I. A versenyek első pontja az aláírási díjért való verseny kocsizás. Csaknem ugyanazon lovak futnak érte, melyek tegnap »Nagyvárad város díja« versenyénél szerepeltek.

Jelöltjeink a tegnapi két verseny egyik győztese gr. Tisza Kálmán pompás lova: Daru és Luiza, mely utóbbi tegnap nem futott.

II. A mezői gazdák versenyére a nevezés csak a helyszínen történvén meg, kombinációt nem állíthatunk fel.

III. A félvér akadályversenyre kivétel nélkül igen jó minőségű lovak állanak a starthoz. A küzdelem bizonyára igen kemény lesz. Mi báró Pletzger Rudolf főhadnagy Nevermind II. nevű lovát favorizáljuk, mely a tegnapi mezőnyben is kitűnőnek bizonyult és első helyre ért be. Győzelmé biztos.

IV. A nagy akadályversenyénél 8 ló indul. A győzelem csaknem egészen biztosan gróf Bethlen Károly 4 éves sárga kanczájának fog jutni, mely kitűnő kondícióban van s a próba futtatások után ítélve, nem fogja megcsalni a bizalmakat beléje helyezkedet. Ez különben favorit ló lesz. Nagy chance-ai vannak báró Szentkereszthy Pál »Moly«-jának és a tegnapi győztes »Ossi«-nak is.

V. A vigaszversenyben 3 kocsi indul Olasz Elemér biztos győzelmével, Székács Pál Gloszája és Margitja nem igen jö-

het számításba s talán nem is fog futni. Gr. Vass Jenő két lova meglepetést okozhat.

VI. A gátversenyben 13 ló indul. Bizonyosan első, a tegnapi félvér győztese: gr. Bethlen Károly »Hegyese« lesz. Számba jöhet még báró Szentkereszthy Pál 3 éves pej kanczája: Makacs.

VII. Az agarász lovak versenyében Beöthy Pál »Rágalom« lova fog elsőnek elhaladni a bírói páholy előtt, jóllehet kemény küzdelem kell kiállania Szunyogh László »Csavargójával« és Örley Kálmán »Czillájával.« Számba vehető még Szunyogh Zoltán »Rengő«-je is, mely könnyen okozhat meglepetést. — Jó kondícióban van Nadányi Pál »Hetyké«-je is.

Jelöltjeink tehát mára a következők:

I. Gróf Tisza István istállója,

II. Nem lehet kombinálni.

III. Nevermind II. — Fátyol.

IV. Ossi — Szidi.

V. Vass istálló. — Olasz istálló.

VI. Hegyes — Makacs.

VII. Rágalom — Hetyke.

Tegnapi tipjeink közül 2 elsőnek örkezett be, de a maiban legalább 5-nek bizonyosra veszszük győzelmét.

Második nap. 1797. szeptember 26.

I. Aláírási díj.

Handicap. Kettős fogatok. Díj 1200 korona ebből 900 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak, Távföld 3750 méter. (Pálya 3-szor körül.)

1. Dékány Imre, 7 é. sz. k. Czudar — 8 é.

s. p. k. Bitang. piros-zöld szallag.

2. Dobozy Kálmán, 7 é. fakó k. Csillag —

7 é. fakó k. Csárdás. sárga-kék szallag.

4. Olasz Elemér, id. p. k. Hajadon — id.

sz. k. Vércse. kék-szkillag.

5. Székács Pál, 6 é. s. k. Elvira — 6 é. f.

k. Margit. rózsaszín szallag.

2. Gróf Tisza Kálmán, 7 é. p. k. Luiza — 6

é. sz. k. Daru. vörös-kék szallag.

3. Gróf Vass Jenő, id. s. p. k. Nora — 5 é.

sz. k. Paulus sárga szallag.

II. Mezői gazdák versenyé.

Egyleti díj kétszáz korona, ebből 120 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak, 30 korona a harmadiknak. Távföld 1500 méter.

III. Félvér akadály verseny.

Államdíj ezer korona, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak.

1. Gróf Bethlen Károly nev. gr. Tolda lág Lászlónak, 5 é. s. k. Bolgár. fehér test, kék uj, és sapka.

2. Csicsery Géza őrnagy, 6 é. p. k. Győztes. piros test, sárga szallag, piros sapka.

3. Hatfaludy György hadnagy, 4 é. s. p. m. Zenész. Világoskék test és sapka.

4. Hummel Árpád főhadnagy, 5 é. sz. h. Apród. Fehér test, világoskék ujjak, bordeaux-vörös sapka.

5. Pallay Lajos, id. p. k. Zerge. Bordeaux-vörös test és sapka, buravirág kék szallag fekete ujjal.

6. Báró Pletzger Rudolf főhadnagy id. p. Nevermind II. veres-fehér. fekete sapka.

7. Rohonczy Lőrincz, 6 é. s. k. Arabella. Fehér test, világoskék hajtóka, gombok és sapka.

8. Szunyogh Zoltán, 5 é. f. k. Fátyol. Világos kék test és sapka, fehér szallag.

IV. Nagy akadály verseny.

2200 korona egyleti díj, ebből 2000 korona az elsőnek, 300 korona a másodiknak, 200 korona a harmadiknak, Távföld kb. 5000 méter.

1. Gróf Bethlen Károly, 4. é. s. k. Szidi. Fehér test kék uj és sapka.

2. Pallay Lajos, 5 é. s. k. Gyopár. Bordeaux test, buzavirág kék szallag, fekete ujjak bordeaux sapka.

3. Pallay Lajos, id. p. k. Zerge (fv.) Ugyanaz.

4. Gróf Pejacevich Albert, 4 é. s. k. Tilinkó. kék, sárga öv.

5. Gróf Söhnborn F. főhadnagy, 4 é. sz. k. Sapristi (fv.) Sárga, vörös szegély, sárga sapka.

6. Gróf Söhnborn F. főhadnagy. 5. é. s. m. Ossi. Ugyanaz.

7. Báró Szentkereszthy Pál, 5 é. p. k. Moly. Kék, fehér-sárga sapka.

8. Id. Vojnich Sándor, id. sz. k. Olyan-nines (fv.) Sárga test, piros szegély, piros sapka aranybojttal.

V. Vigasz verseny.

Kettős fogatok. 1000 korona egyleti díj, ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak, 100 korona a harmadiknak.

1. Olasz Elemér, id. p. k. Hajadon — id. sz. k. Vércse. Kék szallag.

2. Székács Pál, 6 é. s. k. Elvira — 6 é. f.

b. Margit. Rózsaszín szallag.

3. Gr. Vass Jenő, id. s. p. k. Nora — 5 é. sz.

h. Paulus. Sárga szallag.

VI. Gátverseny.

1000 korona adva a Magyar Lovar Egylet által. Távföld kb. 2400 méter.

1. Gróf Bethlen Károly, 3 é. s. p. m. Hegyes (fv.) Fehér test, kék uj és sapka.

2. Galom Oszkár százados, 3 é. p. m. Vándor. Narancs-sárga test, veres ujjak és sapka.

3. Csicsery Géza őrnagy. 4 é. s. p. h. Ganimed. Piros test, sárga szallag.

4. Mr. Gold, 3 é. p. k. Etoile. Fehér, arany zsinór, fehér sapka, aranybojt.

5. Hummel Árpád főhadnagy 5 é. p. h. Akarat (fv.) Fehér test, vil. kék ujjak, bordeaux-vörös sapka.

6. Hummel Árpád főhadnagy nev. br. Bánffy Albertnek 3 é. s. p. m. Griff. Sárga-kék, csikos test, bordeaux-vörös sapka.

7. Pallay Lajos 5. é. s. k. Gyopár. Bordeaux-vörös test buzavirágkék szallag, fekete sapka.

8. Gróf Pejacevich Albert nev. Jármay J. százados, 3 é. p. k. Feleség. Világos kék test, vörös szallag és sapka.

9. Gr. Pejacevich Albert, nev. Pejacevich János, 3 é. s. k. Kék, fekete-sárga. csikos ujjak, kék sapka.

10. Gr. Schönborn F. fhn. 3 é. s. m. Grobián. Sárga, vörös szegély, sárga sapka.

11. Gr. Spanochi Leó, 3 é. p. k. Torontál. Sárga test, világos kék szallag, gombok és sapka.

12. Br. Szentkereszthy Pál, 3 é. s. m. Kék, fehér-sárga sapka.

13. Br. Szentkereszthy Pál » 3 é. p. m. Makacs (fv.) Kék, fehér-sárga sapka.

VI. Agarász lovak versenyé.

1000 korona egyleti díj, ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Távföld kb. 2200 m.

1. Bakacs Béla, 4 é. p. h. Svengali. Fehér test, sárga szallag és sapka.

2. Beöthy Pál, 4 é. p. h. Rágalom. Aranysárga test, fekete szallag, aranysárga sapka.

3. Nadányi Pál 5 é. p. h. Hetyke. Vörös test, kék ujjak, szallag és sapka.

4. Örley Kálmán, 4 é. s. k. Czilla.

5. Szunyogh Zoltán, 4 é. s. k. Rengő. Világoskék test és sapka.

6. Szunyogh Zoltán 4 é. s. k. Bezzeg. Világoskék test és sapka.

7. Szunyogh László, id. p. h. Csavargó. Világoskék test, fehér szallag és sapka.

Handicap. A vasárnap szeptember hó 26-án Nagyváradon tartandó versenyeknél I. aláírási díj-Handicap versenyénél az alábbi handicapok lettek megállapítva:

Dékány Imre ur fogata Start.

Dobozy Kálmán ur fogata Start.

Olasz Elemér ur fogata 100 méter térhátrány.

Gróf Vass Jenő ur fogata 126 méter térhátrány.

Gróf Tisza Kálmán ur fogata 425 méter térhátrány.

Mit az illetőknek azon felhívással hozok ez uton tudomásukra, hogy azon esetben, ha a handicapot elfogadják, azt legkésőbb vasárnap azaz e hó 26-án délelőtt 9 óráig a versenytitkárnál jelentésk be.

Nagyvárad, 1897. szept. 25.

Weingärtner Andor.
versenytitkár.

SZINHÁZ.

A kék asszony.

— Székely Irén jutalomjátéka. —

A társulat egyik énekesnője, Székely Irén tegnap tartotta meg jutalomjátékát. A jutalomjáték sikerült, mert zsfolt ház volt és sok taps s virágot kapott. Székely méltán rá is szolgált ezekre mert gyönyörű fölbemászó hanglejtésével megjelentessel rendelkezik s ezen tulajdonságaival megtudja magát a közönséggel szeretetni. Mint minden kezdőnek, úgy neki is vannak hibái, de ezekről idővel talán lesznek s a vidék kedvelt énekesnője lesz.

Öszinték akarunk lenni minden tekintetben ismerjük Székely Irén tehetségét, jószólunk neki szép jövőt s nem is ó reá teszünk kifogást akkor midőn arra az ezüst koszorura melyet tisztelői és nem a közönség feladtak a enekarból, még nem tartjuk elég méltónak.

Ezüst koszorút nagy művésznőnek adnak ó még nem emelkedett arra a színvonalra, melynél az ilyen tüntető ajándék megillető.

Egyébként öszinte örömeinkre szolgált tegnapi sikere s óhajjuk haladásait. Elég bátran Székely Irén vállalkozni mert, arra hogy a nagyvárad közönség előtt egy egész idényen keresztül énekeljen s játsszon elsőrangú szerepeket s ha bár nem is mindig és nem egészen töltötte be feladatát, mégis megérdemelte a közönség rokonszenvének megnyilatkozását.

A többi szereplők, nagyban hozzájárultak a sikerhez, különösen pedig Tompa érdemel dicséretet, ki beugrott a csendőr-kapitány szerepébe és jól megjátszotta, ugyszintén Horváth Paula is.

Salvini Gusztáv Nagyváradon.

A jelenkori tragikai színészek egyik legkiválóbbikának 4 estére terjedő vendégszereplését lesz alkalmunk jövő héten élvezni. A nagy olasz művész: Salvini impreszáriója: Angelo Saltarelli kíséretében és a többi olasz színészekkel együtt ma délután a budapesti személyvonattal érkezik Nagyváradra. A világhírű művészt a pályaudvaron Leszkay András színigazgató fogadja és többen a szintársulat tagjai közül. Holnap lép fel először a társulat Shakespeare legklasszikusabb alkotásának egyikében: Hamlet-ben, melyben Salvini a dán királyfi szerepét játssza. A szereposztás egyébként következő:

Personagyai:

Amletto	— — — —	Gav. G. Salvini
Laerte	— — — —	A. Cruiechi
II. Re di Danimarka	— — — —	G. Majone Diaz
Polonio	— — — —	V. Taddei
Nrazio	— — — —	L. Del Cimpue
Marzello	— — — —	F. Tioli
Un hecchino	— — — —	G. Orlandini
La Regina di Danimarca	— — — —	G. Aliprandi
Ofelia	— — — —	G. Pavoni
Guildesterno	— — — —	F. Gordini
Rosenkranz	— — — —	R. Jandelli
Primo Comico	— — — —	G. Orlandini
Secondo Comico	— — — —	P. Bertí
II. Prologo	— — — —	R. Jandelli
Una comica	— — — —	C. Petteria
Lo spetro del Padre di Amleto	— — — —	P. Fiochi
Cavaliere Soldati	— — — —	Comici

Jóllehet alig van művelt ember, ki a britt színirodalom ezen felülmúlhatatlan remekét életében legalább egyszer ne látta vagy olvasta volna, tekintve mégis azt, hogy, az emberi emlékezet idővel meggyöngöl s azt hogy városunkban tudunkkal nem sokan értik, és beszélnek a Petrarca zengzetes nyelvét, azt tanácsoljuk a közönségnek, hogy színházba menetel előtt otthon olvassák el magyarul Hamlet-et s így felkészülve menjenek el az előadásra. Így hasonlíthatatlanul többet fognak élvezni a nagy művész játékából, mintha a a darab és a nyelv ismerete nélkül egyszerűen csak azért mennének el, hogy elmondhassák, minszert a hirneves Szalvinit látta. Jóllehet a

zsenialis művészi tehetség épen abból tűnik ki, ha a színész úgy játssza szerepét, hogy mimikája és hanglejtéseiből is kivehető legyen az egész cselekvény, mégis teljesen más az, ha az ember érti is azt, mit a színpadon beszélő színész mond és azért 4 napig általános irigység tárgyai lesznek Nagyváradon azok, akik a Dante »Inferno«-ját eredetiben képesek olvasni.

Salvini nagyváradai időzésének érdekes momentumuma lesz az is, hogy a legközelebb Milanó és Nápolyban, továbbá Budapesten bemutatandó »Bánk-bán« első próbája a nagyváradai színpadon fog lefolyni s így a kevés magyar klasszikus között első helyet elfoglaló Katona József legjobb művének első olasz interpretátója városunkban fog legelőször bemutatkozni, a mennyiben az érdekes próbára a fővárosból is számosan rándulnak le az írók és hírlapírók közül.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

— »A népnevelési közlöny« szeptemberi száma érdekes Winkler Lajos szerkesztésében változatos tartalommal jelent meg. A lap élén közli a »Népnev. Egyes.« választmányi ülésének jegyzőkönyvét. Ezután Varitas ismerteti a miniszter jelentését a közoktatás 1895/6. évi állapotáról. Egyesületi és vegyes hírek. tanügyi irodalmi rovatok egészítik még ki a lapot. Rendkívül érdekes, egész füzetet képező melléklet gazdagítja a lapot mely Sipos Orbán kir. tanfelügyelő tanulságos jelentését tartalmazza. Rámutat ezen jelentésben, melyet Biharvármegye közgazgatási bizottságához intézett a tanfelügyelő, azokra a tarthatatlan állapotokra, s melyekre a kisdedovás terén Biharvármegyében uralkodnak. Részletesen tárgyalja ezen állapotok káros hatását s rámutat, hogy mit kell tenni s helyzet javítására. A jelentést mint igen tanulságos, megszívlelendő dolgot, ajánlják a kisdednevelés iránt érdeklődők figyelmébe.

— A »ministrálás módja« című füzet jelent meg Keszthelyen Náda I. könyvnyomdájában. Összeállította: Bositz József lelkész. E kiadás egyesíti magában mindazon előnyöket, melyeknek hasonlirányú művek örvenednek. A latin szöveg úgy van írva, a mint olvasni kell. A miniszter gyermek teendőiről bő magyarzatot ad. E mellett a legolcsóbb a hasonló kiterjedésű kiadások között. Ára: 3 krajczár. Ötödik bővített kiadás ajánlják a hitoktató és tanító urak figyelmébe.

IPARÜGY.

Kérelem az iparos polgárokhoz!

A már hat év óta alakult iparos kör fejlődésében annyira előre haladt, hogy ma már három nagy tágas szobából álló helyisége minden kényelemmel berendezve, két új teke asztal felszereléssel és egyéb, a helyiség butorzatai és 2000-nyi kötetet tartalmazó könyvtárral 2360 frt. értéket képvisel, ezek beszerzése mellett emberbaráti jótékonyt is teljesít, mert évenként egy agg iparos elrartására 200 frtot vett fel a költség előirányzatába s azt befizette, tőlünk függ iparos polgárok! ezen jótékonyt egybekötött, társadalmi inézményünk tovább fejlesztése, azt azonban csak úgy érhetjük el, ha a kör mintegy 250 iparos tagja csak még néhány tagot is szerez a csekély 2 frt. évi tagsági díj mellett, akkor már két agg iparost leleszünk képesek évenként eltartani, de más részben úgy társadalmi fejlődésünk és az ösmerkedés, mint szórakozásra is — habár hetenként egyszer vasárnap és ünnepnapokon van látogatva — előnyére válik, — nem azért jelzem, hogy csak ünnepen és vasárnap van látogatva, mintha egyéb napokon zárva volna, mert nyitva van ugyan, de az iparosnak köznapokon dolga lévén, megelégszik az ünnepi szórakozással, ezen ünnep napok bevételre mégis biztosítják fennállását és kitűzött céljainak megvalósítását.

Felkérem az iparos polgárokat, hogy a kör

eddig hasznos működéséről meggyőződve, annak fejlődése céljából kik csak tehetik beiratkozni sziveskedjenek.

Egyben a kör választmányának f. hó 26-án, Vasárnap délelőtt 10 órakor az iparoskör helyiségében tartandó ülésére a választmány tagjait tisztelettel meghívom.

Polgári baráti üdvözléssel maradtam Nagyváradon 1897. szept. 25.

Hann László,
iparoskör elnök.

Igazságszolgáltatás.

A nagyvárad kir. tábla kitűzött ügyei.

Előadó: Dr. Járosy Károly.

Polgári tanács.

1757. Fráter Gáspár s. t. — Pap Antal.
2018. Rossu Tódor s. t. — Muntján György.
2028. Vas Istvánné — Szabó Lajosné.
2039. Deheleán Mitru — Seiner Miklós.
2041. Glogovátzi árvaptár — Braun Katalin.
2000. Kovács Ágnes s. t. — Somogyi Imre.
2031. Romocsán Márk hagyatéki ügye.

Előadó: Fráter Imre.

1526. Hada Tódor — Csernye György.
1517. Sopti Sándor — Borbély József s. t.
2006. Kir. kincstár — Brinzai G.
2021. Aradi tkptr. — Taska P.
2032. Blidár P. s. t. Blidár F. s. t.
2037. Pelbárthidai árvapénztár. Popovits Gábor örök.

Előadó: Dr. Marienescu Athanáz.

1878. Pusztay Katalin — Molnár Lajos.
1977. Dr. Sucsú János — Butár Tanasz.
1979. Tanchonoun Ignác — Vaschitz Antónia.
2038. Avarfy Ferecz — ifj. Lukács György.

Törvényszéki tárgyalások.

Kedden szept. 28-án.

Sikkasztás vétsége miatt terhelt Seffer Dávid bűnügye.

Közokirat hamstítás büntette miatt terhelt Stringár Ilona bűnügye.

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt terhelt Kalmár Sándor bűnügye.

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés vétsége miatt terhelt Morár Gergely bűnügye.

Súlyos testi sértés büntette miatt terhelt Ur Bálint bűnügye.

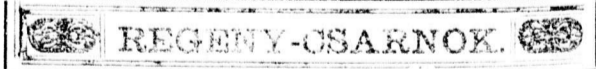
Pénteken október 1-én.

Rablás künttétének kísérletével és könnyű testi sértés vétségével terhelt Fragaszi Kornél bűnügye.

Hatóság elleni erőszak büntette stb-ivel terhelt Friedman Ábrahám bűnügye.

Lopás büntetével terhelt Laza Péter bűnügye.

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés büntetével terhelt ifj. Gyuró Lőrincz bűnügye.

VIZ ALATT.

Elbeszélés.

Irta: ROVETTA G. Ford.: S. J.

30.

De szíve mélyében ismét visszatért Elzához, a kit azelőtt sohasem szeretett, sohasem imádott ennyire. Úgy érezte, nincs igaza, hogy egészen jogtalanul féltékeny és igazságtalan volt iránta, s hogy rosszul bánt vele.

Vágyva vágyott a pillanatra, hogy vele együtt lehessen, megölelhessen, megmondhassa neki, hogy gyöngéden szereti, bocsánatot kérhessen tőle és kibékülhessen vele.

A szállodába ment. De a hölgyek még nem tértek vissza tehát ismét ismét visszament, a Márk-térre. Már éj volt, a tér tömve volt emberekkel, s a kávéházak is igen látogatottak voltak. Az élénk gázfény, a harsogó zene, a tömeg zavaros moraja és zajgo csevegése, a

ruhák zuhogása csak nem elkábitotta. Kétszer, háromszor is elment a Florian kávéház elé, de sem Elza, sem Dr. Abaláné nem voltak ott ámbár ő még emezt is szívesen látta volna, mert mellette lett volna Elza is.

Ismét végigjárta a teret, de újra hiába.

Fáradt volt. A fénytől, zenétől, lármától fejfájást kapott, szemei égtek és annyira ki volt merülve, hogy lábai roskadoztak és a következő gödrösebb részeiben meg-megbotlott. De vajon hova mehettek? — Hova röjtözködtek?

Ostoba dolog volt tőle nagyon, hogy nem várta meg őket, vagy nem ment velük. Most unatkozott, miután az emberek közül, kik ott jártak, keltek, senkit sem ismert. — Talán leültek az oszlopsarokban? — Ő nem tudta azt, hogy amaz épületeket hogyan nevezik.

Felment a lépcsőkhöz. — — lejött — — tovább ment — — s midőn a Florian kávéház elé érkezett úgy tetszett neki, mintha színpadon állana. Kellemetlen volt neki a nagy világosság s a nagy sokaságtól mintegy szegyezte magát. — Épen az ajtóban állott Badoero és egy magas öreg igen előkelő kimerésű urral beszélgetett valószínűleg Potopovval. — Praudino elvörösödött egészen összehuzodott félrefordította fejét, nehogy megismerjék és, sietve menekült a sötétbe, mert ezen fényes kivilágítás mellett észrevette, hogy vastag talpu cipői egészen piszkosok és hogy fekete kabátján mindazon foltok előtűntek ismét, melyeket Ursolina mama két év óta el-el-tüntetgetett, úgy hogy félnie lehetett a kinevetéstől.

Csak akkor lélegzett fel amikor már távol innen az Arany gondolához vezető utra tért.

«Visszajött már a grófnő?» kérde a portást.

«Melyik szám? válaszolá emez szokásszerűen nem parancsolva a szót.

«40-ik szám.»

* A portás a kulcsos szekrényre nézett.

A 40-ik szám itthon van.»

Erre visszatért karosszékebe és olvasta tovább a Gazretta Veneziát. Praudino most nem ügyelt valami nagyon a portás dölyfösségére hanem sietett fel a lépcsőn, kettőt is átlépve egyszóval végre a sietségtől kimerülve és az izgatottságtól reszkette állott meg a 50-es szám előtt és kopogott.

«Ki van ott?» kérde Elza belülről

«Én vagyok.

«Szabad.»

Elza épen ruháinak a szekrénybe rakásával volt elfoglalva.

«Hová bujtatóé el? Egészen mostanáig vártalak benneteket, és mint valami bolond jártam le s fel a kijelölt helyen. Holtra fáradtam — és Praudino egy székre rogyott és kalapjával elkezdte magát legyezni, mert a szék, alacsony szobában fullasztó volt a hőség.

«Cecilia az étkezés után nem jól érezte magát és nem akart felöltözödni.»

«De mégis kimentetek!»

«Igen, de csak egy pillanatra. Elmentünk egy fehérnemű kereskedésbe megvettük ott fürdőruhánkat és ismét visszajöttünk a szállodába.

«Én meg Badoeronál voltam, és épen jó időben, mert otthon találtam. Fényesen szerető gyöngédséggel fogadott, a jó Badoero. Már ma este kiakart menni velem, és be akart mutatni Lentz hercegnőnek egy igenelőkelő nőnek, ki egy uralkodó herceg lánya. Nem engedlek el többé, mondá, együtt kell maradnod velem. — De én azt feleltem neki, hogy ma este mentsen ki. — Tudod, azt mondtam neki, hogy most érkezvén meg, sok tennivalóm van! — —

(Folyt. köv.)

TÁVIRATOK.

A hercegprimás bérmlása

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. táv.) Vaszary Kolos bibornok és hercegprimás ma d. e. Hetey kanonok irodagazgató, dr. Kohl Medárd s több pap engedéltyel az ujlaki templomban bérmlált, Száznál többen vették fel a

szentséget. A fényes szertartás reggel 8 órakor kezdődött s délelőtt 10-ig tartott.

A királyi várból a király ma nem tett látogatásokat. Délelőtt hosszasan séált a királyi várkertjébe, vztúao pedig idolgozó termébe vonult.

Fáklyás-zene a királynak.

Budapest, szeptember 25. (Saját tud. táv.)

A vilmos császár üdvözlése tárgyában tartott gyűlésen az egyetemi körelnök indítványára elhatározták, hogy a királynak fáklyás-zenét adnak. Azonnal küldöttség ment a miniszter elnökhöz és a főkapitányhoz, akik örömmel adták beleegyezésüket s a városi raktárból 2000 fáklyát utalványoztak.

Megindult az óriási menet, élén Herczegh, egyetemi rektorral s csakhamar 2000 fáklyás és 10000 ember állott a várpalota alatt s midőn a nép ezer és ezer torokból kezdte énekelni a »Szózat«-ot, egy pillanat alatt világos lett a palota összes ablaka s az ablaknál megjelent egész udvarával Ő Felsége a király, ki távcsővel nézte az ünneplő tömeget s az ének hangjai alatt többször meghajította magát. — Holnap a király tiszteletére általános kivilágítás lesz a fővárosban s az ország több városában.

A főváros hétfőn rendkívüli közgyűlésben fogja megköszönni a király lekötélező ajánlókát.

A nemzet öröme.

Budapest, szept. 25. (Saját tud. táv.)

Annak a királyi kéziratnak, mely az országban oly általános örömet keltett, teljes szövege a következő:

»A keresztény vallásért vértanuságot szenvedett szent Gellért csanádi püspököt; a hibuzgó Pázmány Péter esztergomi érseket, Bocskay István és Bethlen Gábor erdélyi fejedelmeket. Hunyady János és Zrinyi Miklós, a haza és kereszténység hős bajnokait. Pálffy János gróf, Magyarországnak a trón védelmében nagy érdemeket szerzett főhadparancsnokát, a honfoglalás történetét megíró Béla király névtelen jegyzőjét. Verböczy István Magyarország nagyhirű jogtudósát és annak népszerű lantosát Tinody Sebestyén-ábrázoló szobrok készíttessenek és megbizom Önt ezen elhatározásomnak végrehajtásával.«

Az ország minden részében, különösen a fővárosban, pártkülönbség nélkül óriási a lelkesedés.

A kegyelet.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. táv.)

Az orsz. állatvédő egyesület szép jelét adta hálás kegyeletének. Az egyesület tagjai ugyanis tegnap d. u. tömegesen megjelentek jötevőjük Rökk Szilárd sirjánál és ott F. Szántó Lajos szép beszédet tartott. Utána dr. Szalkay Gyula nemzeti színű szallagos koszorút tett a sirra. Aztán az ünneplők felkeresték Kammermayer Károly, Királyi Pál, Klapka György, Xantis János, Békey Imre sirját. Akik mind jeles tagjai voltak az egyesületnek.

A kvóta.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. távirata.)

A »Budapesti Hirlap« munka társa előtt egy kormánypárti vezér kijelentette, hogy a király most fiatalabb szemmel nézi a nemzet igazait

mint valaha bármikor s így a kvóta kérdésben is a nemzet igazsága szerint fog dönteni.

Az egyetemi ifjuság diszgyűlése.

Budapest, szept. 22. (Saját tud. távirata.)

Vilmos német császár üdvözlése tárgyában ma este tartotta egyetemi ifjuság az diszgyűlést. A hangulat igen lelkes volt. A gyűlésen az ifjuság oly nagy számmal jelent, meg hogy nagy része a termédből kiszorult. Az egyetem környéke a sok »Éljen a király« és »Éljen Vilmos császár hiáltástól zugott. A gyűlést Herczegh rektor nyitotta meg, utána Ortman elnök Nyári Béla és Rajesány egyetemi hallgatók készletet s elhatározták, hogy a bozlini diák szövetségnek üdvözlő táviratot menesztenek.

József főherceg és a közjog.

Budapest, szept. 25. (Saj. tud. távirata.)

A király József főhercegnek egy évi szabadságot adott, hogy tanulmányozza a magyar közjogot.

A vörös kereszt kongresszusa.

Budapest szeptember 25. (Saját tud. táv.)

A vörös-kereszt egyesület ma látogatott gyűlést tartott Bécsben. A kongresszus tagjai az Erzsébet királyné protektorátusa alatt álló Első népkönyha egyesület helyiségében ült össze. A megnyitó beszéd után gróf Csekonicz Endre adózott mely szavakban Dr. Kühn elnök önfeláldozó tevékenységének.

A fiumei szerencsétlenség.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.)

Fiuméből írják: »Ika« gőzös elsüllyedése alkalmával elpusztult személyek száma az újabb puhatolások alapján immár huszonkettőre emelkedett. Kitűnt, hogy Blazavich György Szent-Jakabból és Grzie Cirkevencziából is az elsüllyet gőzősön voltak és mai napig haza nem tértek. A »Tyria« angol gőzös parancsnoka, akit Venczeben kihallgattak az összeütközés miatt való felelősséget az »Ika« parancsnokára hárítja, aki a hajók egymástól távolságát rosszul becsülte meg és az angol gőzös orra előtt akart elhaladni, s már lehetetlen volt. Az angol gőzös parancsnoka megállította és visszadogoztatta. agépetde az összeütközést többé meg nem gátohlhatta. Több személyt az angol gőzőslegénysége mentett meg. Ireniczéből egy rendőr érkezett, aki azt jelenti, hogy a helységről 10 személy szállott az elsüllyedt gőzősre és egy sem tért vissza közülök. Ha ezen jelentés való, az elpusztultak száma 32-re fog emelkedni.

A tengerészeti hatóság uszó művei és a kikötő építési vállalat az »Ika« hajó kiemelésén szakadatlanul dolgoznak. A buvároknak sikerült a hajó előréhez köteleket erősíteni, ma a hajó fokát fogják kötelekkel ellátni, azután a gőzös emeltetni fog mindaddig, amíg a hajó alá lánczok lesznek erősíthetők.

A hatóság és a kikötő építési vállalat gőzdarui a gőzöst vízszinére fogják emelni és a törvényszék által foganatosítandó helyszini szemle után a berguddi hajóépítő telepre fogják szállítani. Holtestet eddig nem találtak. A környékről sokan jönnek eltűnt hozzátartozókat keresni és a mentési munkálatokat nézni. A vizsgálat és a kihallgatások egyre folynak. A vallomások mindinkább az »Ika« parancsnokára nehezedenek.

A fiumei kormányzóság.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.)

A fiumei kormányzói állás betöltése tárgyában

Bánffy hosszabban értekezett Tisza István gróffal, de az nem hajlandó a kormányzói állást elfogadni. A kormányzói állásra valószínűleg Gróf Batthányi Ivánt nevezik ki.

A torpedonaszádok mérkőzése.

Budapest, szeptember 25. (Saj. tud. táv.) Párisból írják. A 140 és 141-es számú torpedonaszádok a touloni hadgyakorlatok alkalmával összehajóztak. 141. számú torpedonaszádot szolgálaton kívüli állapotba helyezték. A személyzetből senki sem sérült meg.

KÖZGAZDASÁG.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. szeptember 25-én.

Magyar aranyjáradék 4%	—	—	121.40
Magyar koronajáradék	—	—	99.40
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	—	—	121.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	—	—	102.—
Magyar keleti vasúti államkötvény 1878-ból	—	—	121.—
Magyar földterhermentesítési kötvény 4%	—	—	197.75
Almási jog megváltási kötvény	—	—	90.75
Horvát-észton földterhermentesítési kötvény	—	—	80.—
Magyar nemzeti sorsjegy-kölcsön	—	—	525.15
Tiszszabályozási és szegedi sorsjegy kölcsön	—	—	114.—
Osztrák járadék papírban	—	—	101.75
Osztrák járadék ezüstben	—	—	101.75
Osztrák járadék aranyban	—	—	124.50
Osztrák korona járadék	—	—	101.50
1860. osztrák államsorsjegyek	—	—	144.25
Osztrák magyar bankrészvény	—	—	940.—
Magyar hitelbank részvény	—	—	393.50
Osztrák hitelintézeti részvény	—	—	353.60
Páris vista	—	—	339.75
20 márkás arany	—	—	953.—
Német birod. 1mi. márka	—	—	58.75
London vista	—	—	119.75
Páris vista	—	—	47.47 1/2
20 márkás arany	—	—	11.72

NAGYVARADI SZINKOR.

Ma két előadás.

Bérlet 145-ik szám. Bérlet 145-ik szám.

Páratlan. Páratlan.

az arad-nagyváradai színtársulat által.

Nagyvárad, 1897. évi szeptember 26-án

Délután fél 4 órakor, félhelyárral:

Bérletszűnet. Bérletszűnet

A GYIMESI VADVIRÁG.

Népszínmű.

Kezdete délután 1/4 órakor, vége 1/6-kor.

Este fél 8 órakor rendes helyárral:

KERESD A SZIVED

Történelmi színmű.

Kezdete 7, vége fél 10 órakor.

Holnap hétfőn, bérletfolyamban:

HAMLET.

Tragédia.

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

Hölgyek figyelmébe!

Tulhalmozott raktárból

264 48-52

a esődtömegből vett áruk

bármily elfogadható áron eladatnak.

Markovits Mór parti-áru raktárában

Kert-utca, Korona-kávéházzal szemben.

Ne mulasztja el senki a kedvező alkalmat, hogy egy próbavásárlást ne tegyen a **jelenleg teljesen ujjonnan berendezett**

HEVESI A.

verseny áruházában

(Kossuth-utca 3-ik szám alatt.)

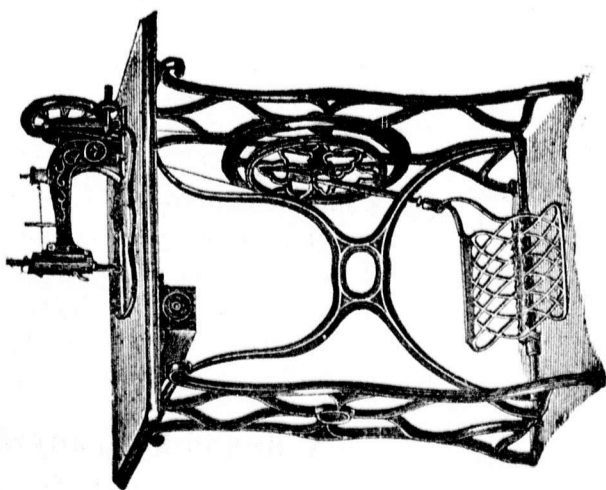
Van szerencsém a nagyérdemű vevőközönség b. tudomására hozni, hogy a volt régi árukat *teljesen kiárusítottam* üzletem tetemesen megnagyobbítottam és azt egészen *ujjonnan rendeztem be*, úgy hogy bármely izlésnek megfelelő mindennemű *férfi* divat-cikkeket *férfi és gyermek cipők, legujabb divatu nyakkendők, gallérok és kézelők*, melyeket már 10 krtól kezdve feljebb árusítok el.

✦ **Iskolai táskák legolcsóbban.** ✦

Gyermeköltönyök a legfinomabb *női és gyermek fehéreneműek, zsebkezdők, szallagok, csipkék*, kitűnő szintartó (rabok által kötött) *harisnyák*, továbbá *kalapok, eső és napernyők, sétatobok*, nemkülönben a legcsinosabb *gummi-, vas és fakerekű gyermek- és toló-kocsikból* nagyraktárt tartok.

268 7-8

✦ **Utazó bőröndök gyári árban.** ✦

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy ujjonnan berendezett üzletemben **a legjobb és legolcsóbb**

Kerékpárok és varrógépek kaphatók

Családi Singer varrógép

32 forinttól feljebb

valamint *Wheeler-Wilson, Kari-Kahajós, Vibrating* és más különleges varrógépek.

Ugyszintén alkatrészek eladása. Kerékpárokhoz és varrógépekhez.

Villamos csengők és Telefonok felszerelése.

Minden rendszerű **varrógép és kerékpár** pontosan és jutányosan javíttatik.

Becsés partfogását kérvetisztelettel

Feigenbaum H.

Kert-utca, Ipartestület-háza mellett.

Olesó tisztán kezelt
HEGYI BOROK

eladók

50 literen felüli mennyiségben, hec-
toliterenként 30., 36., 40., 50., és 60
forintért szállítanak 1880-iki egy liter
60 kr., 1883-iki 60 kr., 1885-iki 50 kr.,
1886-iki 50 kr., 1887-ik 30 kr., 1888-iki
36 kr.

A hordók előállítási árban számi-
tatnak és 6 héten belül visszavételnek
a borok után vét mellett szállítanak. A
borok tisztaságáról és valódiságáról ke-
zeskedem.

Becsés megrendelésüket kérem,
271 17-0 tisztelettel

Czeplédy Sándor
Zöldfa-Szálloda bérloje.

A Szent László-nyomda

részvénytársaságnál

hirdetések felvételnek

a „TISZÁNTÚL“

napilap részére.

BÜTOROK

legnagyobb választékban

jutányos árban

ízletes és legszolidabb kivitelben

KILLER EDE

butorkereskedő

cs. és kir. udvari szállítónál

NAGYVÁRAD,

BAZÁRSZOROS 374. sz. alatt [Mayr-ház]

kaphatók hol ugy a legszerényebb, mint a legdiszesebb

szobaberendezések és diszítések

kifogástalanul eszközöltetnek.

256 11-20

FELHIVÁS!

A közeledő őszi idényre megérkeztek a *legújabb divatú*

kalap-, czipő- és uri-divateczikkek

melyek kizárólag

— jó minőségben —

és rendkívül

— olesó árban csakis —

„Reichard áruházában“

Nagyvárad, Fő-utca, Orsolya zárda épület
szerezhetők be.

230-16-25

A marbúrgi czipő gyár egyedüli főraktára.

Éredeti angol és olasz kalapok.

Nyátkendőkben folytonos újdonságok.

1897-1898.

Az igen tisztelt vevőközönség szives tudomására hozom, hogy vásárlási utamból visszatérve raktáram a legujabb kész **női- és gyermek-felöltőkkel** valamint **szines** és **fekete** ruhaszövetekkel dusan van felszerelve és hogy azokat

feltűnő olcsó árban

árusítom.

Tisztelettel

FLEGMAN ÁRMIN

Nagyvárad, Zöldfa-utcza elején.

224-22-50

Aurora legujabb gallérformájú őszi felöltő	—	6 frttól kezdve.
Niobe közönséges őszi gallér	— —	1 frttól „
Dora jó őszi kabát	— — —	4 frttól „
Jambó finom posztó télikabát szövet bélés	—	9 frttól „
Krull jó bolyhos télikabát szövet bélés	—	6.25 „
Corsó legelegánsabb télikabát szövet bélés	—	11 frttól „
Carla gyönyörű szörme gallér	— —	9.50 „
Carla hosszú szörme gallér	— —	18 frttól „
Brünn jó őszi szövet duplaszéles	—	22 krtól „
Trylbi legujabb 120 széles divatszövet	—	65 krtól „
Jászay kitűnő 120 széles női posztók	—	70 krtól „
Házi vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	6.85 kr
Creas vászon női fehérneműnek való 1 vég	—	4.40 kr
Junó vászon mindenre alkalmas 1 vég	—	2.70 kr
Polgár vászon legjobb ami létezik lepedő és láb- valónak való $\frac{9}{8}$ széles egy vég 30 rőf	—	5.90 kr

Szőnyeg, paplan, matrác, függöny, berliner kendők, posztó kendők, női és férfi kész fehérneműek, **verseny nélküli olcsó árban.**

➡ **Mérték utáni szövetruhák már 15 frttól kezdve.** ➡